

Günah keçisi ilan edilen Suriyeliler

Milyonlarca işçi ve emekçiyi Suriyeli sığınmacılara karşı ırkçılığa varan davranışlara iten, sonuçlarını yaşadıkları bu kölelik düzenine karşı veremedikleri bir mücadeledir. Sorunu Suriyelilere yüklemeye kolaylığı gerçekleri ötelemeye yarayan en kolay yoldur. Sınıfsal ve siyasi

bilinci dumura uğratılmış Türkiyelilerin Suriyelilere karşı hissiyatının gerisinde böylesine sosyal bir gerçeklik bulunmaktadır. Ve bu durumun gösterdiği bir başka önemli gerçek ise ne "din kardeşliğinin" ne de coğrafi yakınlığın halkları birbirine kardeş edebildiğidir. **S.6**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2019 / 29
2 Ağustos 2019 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Krizin birinci yılında TİS süreçleri...

Faturayı ödememek ve kayıpları telafi etmek için örgütlü mücadeleye!

Düzen siyasetinin "demokrasi" hamleleri

Burjuva hukukun bile hiçe sayıldığı, diğer alanlarda olduğu gibi hukukun da siyasi gelişmelerin belirleyiciliğinde işlediği unutulmamalıdır.

TİS süreçlerinde 3 yıllık sözleşme dayatması

TİS süreçlerinde dayatılan sefalet ücretlerine, hak gasplarına ve 3 yıllık sözleşmeye karşı öncü işçilerin omuzlarına önemli bir sorumluluk düşüyor.

Nafaka Kanunu'nda son perde ekimde

Bugün başta emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçiler Nafaka Kanunu'ndaki değişikliklere karşı çıkmalıdır.

Parti, merkezîyetçilik, ademi merkezîyetçilik ve önderlik - A. Murat

s.12

ABD yeni felaketler peşinde koşuyor

s.14

Krizin birinci yılında TİS süreçleri...

Faturayı ödememek ve kayıpları telafi etmek için örgütlü mücadeleye!

Türkiye kapitalizmi yaklaşık bir yıldır ekonomik kriz içinde debeleniyor. 2018 yazında, birbiriyle bağlantılı olarak yaşanan Amerikalı Rahip Brunson davası, ABD Başkanı Trump'ın Türk sermaye devletini aşağılayarak tehdit etmesi, yanı sıra yaptırım kararı, Zarrab davasıyla ilişkilendirilen Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Hakan Atilla'nın tutuklanması vb. gibi gelişmeler dolarda sıçramalı yükseliş ve dalgalanmaları tetiklemişti. AKP-Erdoğan iktidarı böylece patlak veren ekonomik krizin o dönem geçici bir sarsıntı olduğu iddiasındaydı. Bu iddia, "kriz miriz yok" sözlerinde ifade bulan bir arsızlıkla aylar boyunca sürdürüldü de.

Fakat zaman içinde söz konusu gelişmelerin sadece fitili ateşlemiş olduğu gerçeği yadsınamaz hale geldi. Ekonomide yaşanan çöküş, AKP'nin işbaşına geldiği/getirildiği 2002'den bu yana sürekli beslediği ve kontrol altında tuttuğu kriz dinamiklerinin en sonunda kendine özgü bir sarsıntıyla açığa vurmasıydı. Söz konusu dinamikler yalnızca kapitalizmin yapısal sorunlarının ürünü olarak birikmedi, dinsel gerici iktidarın tüm alanlardaki aç gözlülüğünden, şatafat, zenginleşme ve lüks düşkünlüğünden de beslendi. Öyle ki Türkiye'nin dış borcu 450 milyar doları aşarak milli gelirin %60'ını buldu.

Bu arada AKP'li dönemde sermaye binbir yolla alabildiğine palazlandırıldı. Dünya kapitalizminin 2008'de başlamış bulunan büyük depreminin ilk dönemlerinde dahi Türk tekeli burjuvazisi yıllık cirolarını büyütme, kârlarını katlamaya devam etti. Bununla paralel olarak hem önemli bir kesimi yandaş hale getirildi hem de dünün orta halli yandaş sermaye kesimi alabildiğine semirtildi. Özellikle inşaat sektörü ve kamudaki rant alanları yandaş sermayenin arpalığı olarak tepe tepe kullanıldı.

Nitekim o dönem Türk sermaye sınıfının ve ekonominin durumundan yola çıkılarak krizin teğet geçtiği dahi söylendi. Bu, elbette işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin 17 yıldır sürekli hak kayıplarına uğradığını, yaşam kalitesinin ve çalışma

koşullarının günden güne kötüye gittiğini görmezden gelmeye dayalı bir söylemdi. Bir diğer deyişle kitlelerin manipüle edilebilmesi sayesinde ileri sürülebilen bir argümandı.

Oysa işçi sınıfı ve emekçi kitleler salt o dönem değil, 17 yılın toplamında hep fatura ödediler. Üstelik bu fatura haliyle salt ekonomik alanla sınırlı da kalmadı. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ve kişi başına düşen ortalama gelirden oluşan artışa rağmen alım gücünün sürekli düşmesine ve emekçi nüfusun temel tüketim maddelerini alamaz hale gelmesine, haftalık işgününün fiilen artması, işsizlik oranlarında düzenli yükselme, taşeron işçiliğinin ve esnek çalışma uygulamalarının yaygınlaşıp olağanlaşması eşlik etti. Yanı sıra sağlık, eğitim, sosyal hizmet, emeklilik vb. alanlarda, çocuk, kadın ve gençlik politikalarında, keza kültürel ve moral değerlerde çöküş üstüne çöküş yaşandı. Ki bu iflas, AKP iktidarının şefi tarafından bile birden fazla kez itiraf niteliğinde sözlerle tescillenmiş de bulunuyor.

Tüm bunlar siyasal hak ve özgürlükler budanmaksızın, gerici-faşist baskı tırmandırılmaksızın hayata geçirilemezdi. Son kertede Türkiye'nin bu açıdan nasıl bir zorbalıkla yönetilir hale geldiği, dinsel gericiğe ve ırkçı-sovenizme dayalı tek adam rejiminin adım adım nasıl inşa edildiği biliniyor. Haziran Direnişi'nin bastırılması, 7 Haziran 2015 seçimlerinin iptali ve Kürt halkına karşı kirli savaşın yeniden tırmandırılması ve en sonu Fetullahçı çetenin darbe girişimi, despotik saray rejiminin tahkimatında başlıca dönüm noktalarını oluşturdular.

AKP-Erdoğan rejiminin bu gelişmeler üzerinden ekonomik krizi iç politika planında oldukça avantajlı koşullarda karşılaması derdine derman olmadı. Uzun bir süre yok sayılan ekonomik kriz, tüm denetleme çabalarına rağmen tam da 31 Mart Yerel Seçimleri yaklaşmışken iyice görünür hale geldi. Gerici-faşist iktidara faturası ise şimdilik bir ölçüde yerel seçimler üzerinden yansımış oldu.

Halihazırda AKP-Erdoğan iktidarı ekonomi programlarıyla, kalkınma plan-

larıyla, torba yasa düzenlemeleriyle emperyalist ve yerli burjuvaziye umutlar pompalama çabasını sürdürüyor. Ekonomik kriz ise farklı alanlardaki yansımaları derinleşmeye devam ediyor. Üstelik dış politikada gündemi kaplayan kimi gelişmeler (S400 krizi, Doğu Akdeniz gerilimi, Suriye-İdlib'de çeteler meselesi, Libya'da sıkışma, Rojava-Fırat'ın doğusu sorunu, Güney Kürdistan'a hareket vb.), ekonomideki krizi süreklileştirecek bir nitelik taşıyor.

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin AKP iktidarı döneminde ödedikleri ekonomik-sosyal faturaların en ağır tutarını son bir yıldaki kayıplar oluşturdu. Sadece işsizlikteki önlenemez tırmanış dahi başka söze gerek bırakmıyor. Son bir yılda işsizler ordusuna 1 milyon 200 bin civarında insan katıldı. Resmi işsizlik oranı %14'leri, gerçek işsizlik oranı %20'leri buldu. Üstelik bu artış, giderleri İşsizlik Fonu'ndan karşılanan işçilerin İŞKUR üzerinden bedavaya kapitalistlere peşkeş çekilmesine rağmen yaşandı. Keza işçi ve emekçilerin en temel tüketim maddelerini alamaz hale gelmeleri bir diğer çarpıcı göstergedir. Enflasyonun tırmanışı, zam furyası ve vergi politikası karşısında ücret zamları hızla buharlaşıyor oldu.

Bilindiği gibi işçi sınıfının en canalcı kazanımlarından biri olan ve olduğu kadarıyla iş güvencesinde de rol oynayan kıdem tazminatı yine bu kriz döneminde ciddi bir şekilde hedefe çakılmış durumda. İşçi sınıfı ve emekçiler cephesinden özellikle 1 Mayıs sürecinde kıdem tazminatının fona devir yoluyla gasp edilmesi planına karşı ciddi bir duyarlılık yansıtıldı. İçten içe bu duyarlılık/tepki canlılığını sürdürüyor olsa da bu henüz burjuvaziye ve AKP-Erdoğan iktidarına geri adım atılabilecek somut eylemlilik haline dönüşmüş değil.

Sınıf hareketi cephesinde halihazırda sürmekte olan zayıflık, sermayenin gündemdeki grup toplu sözleşme süreçlerine özgüvenle adım atmasına yol açmış bulunuyor. Öncesinde bir dizi eyleme konu olan TÜPRAŞ sözleşmesinin Yük-

sek Hakem Kurulu kararıyla bağitlanması karşısında suskunluğa gömülen sendikal yapı ve işçiler gerçeği, sermayenin özgüvenini ayrıca bilebili.

200 bin kamu işçisini kapsayan TİS görüşmelerinde AKP iktidarının sefalet zammı (en son teklif ilk altı ay için yüzde 6, ikinci altı ay için yüzde 4) dayatmasından vazgeçmemesi, sınıf cephesinden bugüne kadar ciddiye alınabilecek bir tepki gelmemesinin ürünüdür. Yine memur statüsündeki 3 milyon kamu emekçisi ile 2 milyon kamu emeklisinin koşullarını belirleyecek Kamu TİS'lerinin daha başında, yandaş sendika Memur-Sen'in teklifi aracılığıyla adeta satışın zeminini hazırlama cüreti sergilenebiliyor. KESK'in görüşmelerden bir gün önce dört koldan başlattığı Ankara yürüyüşü, halihazırda ki tek elle tutulur tepki durumundadır. Geçmiş dönemlerden de bilindiği üzere, kamu da dahil tüm TİS süreçlerinde tabanın bağımsız inisiyatif ve aktif katılımıyla fiili, meşru, militan bir mücadele süreci örgütlenmedikçe, sendikal bürokrasinin bu türden eylemleri gelip bir noktada etkisizleşmekte, son kertede adeta hava boşaltma hamlelerine dönüşmektedir.

Öte yandan kamu emekçilerinin toplu sözleşme süreci bu yıl aynı zamanda MESS Grup TİS'lerini önceliyor. Krizin günbegün derinleştiği, yani faturanın kabarmaya devam ediyor olduğu bir dönemde üst üste düşen TİS süreçleri sınıf mücadelesi açısından ciddi olanaklar barındırıyor. Dolayısıyla işçi sınıfının önünde oldukça kritik bir dönem uzanıyor. İşçi ve emekçiler ya örgütlü mücadeleyle hem krizin faturasını sermayeye ve iktidarına ödetecek ve hem de geçmiş yılların kayıplarını telafi edecekler ya da çok daha ağır koşullarda çalışmaya ve yaşamaya katlanacaklar. Deneyimlerin de gösterdiği gibi, ipleri sendikal bürokrasinin eline bırakmak baştan kaybetmek demektir. Kazanmak için bir kez daha gücünü taban inisiyatifinden, örgütlenmesinden alan, meşruluğunu sınıfın tarihsel haklılığına dayandıran fiili-militan mücadeleden başka yol yoktur.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2019/29 * 2 Ağustos 2019 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeciler Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tel. No: 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Tayakadın Yassıören Cd. No:75/1 Tayakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

Düzen siyasetinin “demokrasi” hamleleri

Anayasa Mahkemesi, 26 Temmuz tarihli oturumunda, “Bu suça ortak olmayacağız” başlıklı barış bildirisine imza atan 10 akademisyenin bireysel başvurusuna dair kararı açıkladı. AYM, ifade özgürlüklerine ilişkin hak ihlali olduğuna ve başvuruculara ayrıca 9 bin TL tazminat ödenmesine hükmetti.

İhlal kararı, barış bildirisi nedeniyle halen yargılanması süren 784 akademisyenin davası için de emsal niteliği taşıyor. Böylece kesinleşmiş cezalar için yeniden yargılama yolunun açılması, istinaf aşamasında olanlar için bozma kararı verilmesi, devam eden davalar için de beraat kararları söz konusu olabilecek.

Anayasa Mahkemesi’nin bu kararı düzen siyaseti açısından yeni bir tartışmayı da başlatmış oldu. Bu kararı “normalleşme” adımı sayan liberaller çıksa da AKP medyası hemen bu karara karşı taarruza geçti. Oylamada, eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül zamanında atanmış üyelerin oylarının etkili olduğu teması öne çıkarıldı. Zira Gül tarafından atanan ve halen görevde olan 7 üyeden 5’i, akademisyenlerin haklarının ihlal edildiği yönünde oy kullandı. Erdoğan tarafından atanan 5 üyeden 4’ü ise “ihlal yok” oyu verdi. TBMM tarafından, ağırlıklı olarak AKP’nin oylarıyla AYM’ye seçilen 3 üyeden ikisi “ihlal”, biri ise “ihlal yok” dedi. Oylamadaki 8’e 8 dengesi ise, Anayasa Mahkemesi Kuruluş Kanunu’nda yer alan, eşitlik halinde başkanın oyunun iki sayılacağı düzenlemesi gereğince, Gül tarafından AYM’ye üye seçilen başkan Zühtü Aslan’ın oyu ile değişti. Yandaş medyada büyük bir tepkiyle karşılanan karar, “teröre teşvik”, “skandal”, “FETÖ işi” olarak servis edildi.

Öte yandan bir diğer hamle de “akademi”den geldi. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi ve Medeniyet Üniversitesi yönetimleri, barış bildirisine imza atan akademisyenler hakkında açılan davalar nedeniyle hak ihlali kararı veren Anayasa Mahkemesi’ne karşı imza kampanyası başlattılar. Akademik personele, “Anayasa Mahkemesi terörü meşrulaştıramaz” başlıklı bir metin gönderilerek kendilerinden imza atmaları istendi. Söz konusu metinde, yandaş basınla aynı dil kullanılarak, kararı verenler hedef alındı. “1071 imza” hedefleyen bu girişimin sahipleri, sahtekar-

AYM kararının hukuki normlara ve evrensel insan hakları standartlarına uyulduğu için alınmadığı ortadadır. Zira ülkenin geldiği son nokta olarak burjuva hukukun bile hiçe sayıldığı, diğer alanlarda olduğu gibi hukukun da siyasal gelişmelerin belirleyiciliğinde işlediği unutulmamalıdır.

ca davranıp, bildiride konudan habersiz isimleri de kullandılar.

AYM kararının hukuki normlara ve evrensel insan hakları standartlarına uyulduğu için alınmadığı ortadadır. Zira ülkenin geldiği son nokta olarak burjuva hukukun bile hiçe sayıldığı, diğer alanlarda olduğu gibi hukukun da siyasal gelişmelerin belirleyiciliğinde işlediği unutulmamalıdır.

Barış akademisyenlerinin başvurusuna “hak ihlali” kararı verilmesi ülkedeki tablonun bir özetidir. Oylamadaki 8’e 8 dengesi bile bu siyasal iklimin bir izdüşümü olmuştur. Düzen muhalefetine, Erdoğan ve AKP’sini ‘sıkıştırma’ hamlelerinin bir tezahürüdür.

Gelinen yerde sermaye düzeninin bir yenilenmeye ihtiyacı vardır. Zira Erdoğan iktidarının kurduğu düzen 17 yılın sonunda bir çözüme içindedir. İstanbul seçimleri sonucu da bunu göstermiş ve Erdoğan sonrası tartışılmaya başlanmıştır. Sermaye sınıfının istekleri veya amacı bellidir. Buna göre gerek ekonomik kriz gerekse iç-dış politikadaki sorunlar sermayenin uzun vadeli çıkarlarını riske atacak bir seyre girmeden düzeltilmelidir. Bu açıdan Erdoğan yönetimimin giderek ters düştüğü batılı emperyalistlere

“Türkiye’den umudun kesilmemesi” için çeşitli mesajlar verilmelidir. Aynı zamanda toplumsal muhalefetin her kesiminin baskı ve zorbalıkla susturmaya çalışıldığı bu süreçte işçi ve emekçi kitlelerde de bir beklenti yaratılmalı, “demokrasi”den umudun kesilmemesi sağlanmalıdır vb.

Bu amacın bir parçası olarak Türkiye’de sözde “bağımsız” işleyen kurumların var olduğunu göstermek adına hamleler yapılmaktadır. AYM’nin barış akademisyenlerinden önce de çocuklar ölmesin diyen Ayşe öğretmeninin sözlerini ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirmesinde olduğu gibi, son dönem kimi AYM kararlarıyla “hukukun üstünlüğü” varmış gibi yapılmaktadır. Öte yandan akademisyenlerin açtıkları davalar AİHM’e gittiğinde zaten hak ihlali kararı çıkacaktır. Bu açıdan bu karar kimi liberallerin beklediği üzere bir “normalleşme” değildir. Bu beklentide olanlar Erdoğan yönetimi tarafından yargı reformundaki kimi değişim vaatlerini de böyle sanmaktadır. Esasta Erdoğan da bitmek üzere olan iktidar yolculuğunu uzatmak adına değişim vaat etmektedir. Ancak bunun bir inandırıcılığı kalmadığı için, düzen siyasetinde artık “yeni” aktörler öne çıkarılmaktadır.

Bunlardan biri yeni parti hazırlığında olan Abdullah Gül destekli Ali Babacan’dır. AYM kararında Gül’ün etkisi olduğunun özel olarak öne çıkartılması da bununla ilgilidir. Ancak unutulmamalıdır ki, Gül ve diğerlerinin, şimdiye kadar KHK’ler ile kamu görevinden ihraç edilen, gözaltına alınıp, tutuklanan, pasaportlarına el konulan, başka yerlerde iş bulmaları engellenerek “sivil ölüme” mahkûm edilen akademisyenleri dert ettikleri görülmemiştir. Ama şimdi düzen siyasetinin bir cilvesi olarak AYM’nin bu kararında -payı olsa da olmasa da- Gül ve ekibi öne çıkmaktadır. Daha öncesinde de Gül’ün kimi çıkışları, özellikle düzen solu CHP tarafından, Erdoğan’ın zorbalığına karşı “ılımlı” atfedilerek öne çıkartılmıştı.

İşçi ve emekçiler bundan sonra da sembolik biçimlerle bu “yeni” siyasi figürleri daha sık görecektir ve sınıfın gündemi onlarla işgal edilecektir.

Düzen muhalefetine temsilcilerince hak ve özgürlüklerin istismar edilmesinin önüne geçmek, keza işçi ve emekçilerin bilinçlerinin zehirlenmesini engellemek için devrimci sınıf mücadelesini yükseltmekten başka yol yoktur.

Faiz indirimi kimin içindi, sonrası ne olacak?

Türkiye kapitalizminin ekonomik krizini bir türlü kabullenemeyen Tayyip Erdoğan ve ekonomi yönetimindeki avaneleri, son dönemde “krizi atlattık” söylemlerinin dozunu arttırdı. Her fırsatta “kriz mriz yok” iddialarını öne süren demagoglar bu sefer, belli ekonomik göstergelerin geçen yıla kıyasla “iyileşme” görüntüsü vermesini fırsat bildi ve “her şey yolunda” demeye başladılar. Öyle ki bu sefer işi demagojinin ötesine götürdüler ve Merkez Bankası eliyle 4,25 puanlık faiz indirimini hayata geçirdiler.

2018 Eylül’ünde Merkez Bankası (MB) politika faizini 6,25 puan artırarak yüzde 24’e çıkarmıştı. MB’deki son görev değişikliği ile piyasaları bir nevi test eden Erdoğan ve ekonomi yönetimi, politika faizinde bu sefer beklentilere paralel 4,25 puanlık indirime gitti.

SERMayENİN FAİZ İNDİRİMİ HEYECANI

Kapitalizmin para politikalarının sözde “bağımsız” uygulayıcısı Merkez Bankası’nın aldığı indirim kararı, sermaye cephesinde de büyük oranda umutla karşılandı. Bu tablo, faiz indirimi esasta kimin istediğini ve buna kimin ihtiyacı olduğunu, “bağımsız MB”, Erdoğan yönetimi ve sermayenin ortak işleyişini tekrar gözler önüne serdi. Zira bizzat Erdoğan ve AKP’sinin temsil ettiği, ucuz dövizle köşeyi dönüp borca batmış bulunan sermaye kesimlerinde konkordato ilanlarının arkası kesilmiyordu. Bu kesimler, kârlarını güvencelemek adına, yeni ucuz kredilere ve dolayısıyla düşük faizlere acil ihtiyaç duyuyorlardı. MÜSİAD, ASKON, DEİK, TİM, İSO, İTO, ATO, BTSO ve TESK’in başında bulunan sermayedarlar, faizin daha da düşmesini beklediklerini dile getirerek faiz indirimi kararını büyük bir coşkuyla karşıladılar.

Bu sermayedarlar daha çok kâr edebilmek için daha fazla sermayeye, ucuz krediye ve borca ihtiyaç duyuyorlar. Yalnızca kâr etmeye odaklı çarklarını kısa vadede yeniden döndürebilmek adına düşük faiz istiyorlardı. Ve dedikleri gibi “Dövizin ve enflasyonun dizginlendiği, işsizliğin geriye düşmeye başladığı, dış ticaretin arttığı, cari açığın düştüğü” bir durum görüldüğü anda, bunu fırsat bildiler.

Öte yandan, son dönemde İstan-

Faiz indirimi kararı sermaye cephesinde umut ve iyimserlikle karşılanırsa da Türkiye kapitalizminin, yüksek dış borçlar ve dış finansman ihtiyacı gibi yapısal sorunlarıyla ilgili köklü bir adım atılması beklenmiyor.

bul seçimlerinin yenilenmesi üzerine eleştirilerinin dozunu bir parça arttıran TÜSİAD da faiz indirimi kararına Merkez Bankası’nın bağımsızlığı vurgusuyla sınırlı bir “tepki” gösterdi. Anlaşılan o ki, emperyalist finans merkezlerinin ve piyasaların bile esaslı bir hareketlilikle karşılamadığı faiz indirimi kararına dair TÜSİAD da “fazla söze” gerek duymadı.

Ekonomi alanında kısa vadeli çırpınışlardan tatmin olmayan, kapsamlı sosyal yıkım saldırılarının hayata geçirilmesini defalarca kez dile getiren TÜSİAD, ekonomi alanındaki temel sorun olan borçlar ve takipteki kredilerle ilgili yaklaşımını bizzat en üst perdeden Temmuz ayının başında ortaya koymuştu. TÜSİAD Başkanı Simone Kaslowski, “Batan gemi varsa, belki de batması gerek” diyerek, sermayenin zayıf halkalarının büyük sermaye tarafından yutulması gerekliliğine işaret etmişti. Nitekim kapitalizmin yasaları da böyle olmasını gerektiriyor.

EKONOMİYİ NE BEKLİYOR, İŞÇİ SINIFI NEYE HAZIRLANMALI?

Faiz indirimi kararı sermaye cephesinde umut ve iyimserlikle karşılanırsa da Türkiye kapitalizminin, yüksek dış borçlar ve dış finansman ihtiyacı gibi yapısal

sorunlarıyla ilgili köklü bir adım atılması beklenmiyor.

Şu ana kadar atılan adımlar gösteriyor ki, sermaye sınıfının borç yükü devlete, kamu başta olmak üzere bankalara ve işçi sınıfı ile emekçilere yüklenerek ekonomik krizi geçiştirme çabası sürecektir.

Yalnızca kendi kârlarının ve zenginliklerinin derdinde olan sermaye cephesinin, Türkiye kapitalizminin ‘yapısal sorunları’na Cumhuriyet’in kuruluşundan bu yana çözüm üretmediği, bizzat kendileri tarafından da kabul edilmiş durumda. TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi (YİK) ve Anadolu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan’ın 12 Aralık 2018 tarihli TÜSİAD YİK toplantısındaki şu sözleri bunun açık bir itirafı niteliğindedir:

“Geçmişte de, bugün de, Türkiye ekonomisinin en temel sorunu tasarruf açığı. Tasarruf açığını azaltmak zordur. Bunun yerine, günü kurtarmak için dışarıdan borçlanmak kolaydır. Dışarıdan para akışının kesilmesi krizleri tetikledi. Ta Osmanlı’dan beri bu hep böyle oldu. Çok sayıda iktidar geldi geçti, ama hiçbirisi uzun vadede bünyeyi kuvvetlendirmeye yönelmediği için Türkiye’nin dış açık sorunu hiç çözülmeden bir iktidardan öbürüne aktarılıp gitti.”

Bugün sermayenin AKP’den sözde beklentisi bu sorunlara çözüm bulunması olsa da Türkiye burjuvazisi ve siyasi temsilcileri, “Osmanlı’dan bu yana” bir çözüm üretememiş, emperyalizme kölece bağımlılık ilişkilerini sürdürmüş ve üstüne bunun da sefasını sürmüşlerdir. Bugün de AKP iktidarı eliyle aynı sorunlar derinleştirilmekte, ama dinci gerici iktidar ve tüm sermaye kesimleri bunun sefasını sürmeye devam etmektedir. Bahsedilen sorunun kaynağı kapitalizmdir ve somutunda da Türkiye ekonomisinin emperyalist kapitalist sistemle kurduğu ilişkidir.

Bu ilişkiden dolayı yüz yılı aşkındır yaşanan krizlerin faturası, haliyle işçi sınıfına ve emekçilere, daha fazla yoksulluk, işsizlik, çekilmez bir hayat olarak geri dönmüştür. Bugün de benzer şekilde çalışma ve yaşam koşulları giderek çekilmez hale gelmekte, krizin acı reçetesi işçi ve emekçilere ödetilmeye çalışılmaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçilerin faturayı ödememesinin tek yolu bu kapitalist ilişkileri ortadan kaldırmak ve emperyalist kapitalist sistemde gedik açmaktan geçmektedir. Bunun ilk adımı ise, kapitalizmin krizinin faturasını ödememek için örgütlenmek ve mücadele etmektir.

Ekonomik kriz de olsa Diyanet'e bütçe ayrılır

Diyanet İşleri Başkanlığı yaptığı açıklamalar, gerici yayınları ve kendisine ayrılan dev bütçeler ile gündemdeki yerini her daim koruyor. *Resmi Gazete*'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi'nin 40 milyon liralık sermayesi %100'lük artış ile 80 milyon liraya yükseltildi. Bu yüksek meblağdaki para dini yayınlarda ve kitaplarının işletilmesinde kullanılacak.

Yayımlar "dindar nesil" yaratma hedefiyle özellikle gençlere yönelik olarak çıkarılıyor. Broşürlerin veya kitapların çoğu ücretsiz dağıtılıyor. Gerici içeriklerin yer aldığı bu yayınlarda basına yansıyabilen konular şu şekilde olmuştur: "Peygamberimiz ve Gençlik" isimli kitapta laiklik ve eğitim karşıtlığı işlenmişti. Eğitim seviyesinin artması ile dinden uzaklaşıldığı iddia edilmişti. Diyanet'in internette kullandığı Dini Kavramlar Sözlüğü'nde "Kızlar 9, erkekler 12 yaşında buluş çağına girer. Buluş çağına giren kişiler evlenebilir." ifadeleri yer almıştı, tepkiler sonrasında bu tanımlamalar kaldırılmıştı.

Diyanet kurumu okullarda, yurtlarda, örgütlediği kamplarda yaptığı etkinlikler ile genç nesillere 'İslamofobi' propagandaları üzerinden 'bilinçlendirme' eğitimleri veriyor. İslam karşıtlığının oluşmasında temel etken oynayan İŞİD ve benzeri terör örgütlerini finanse eden emperyalistler ve iş birliğindeki Türk sermaye

devleti, bu beyin yıkama seanslarında 'aklanıyor'. Camilerde, sermaye devletinin yürüttüğü kirli savaşlar övülüyor.

Dinci gericiliğin 4 yaşındaki çocuklara kadar empoze edilmesinin yaygınlığı birçok yöntemi ile örneklendirilebilir. Bu yönelimin de tamamen siyasi olduğu, nedenleri ile birlikte açıktır. Ayrılan bütçenin devasa olmasının da gerisinde sermaye devletinin kendi siyasal çıkarları vardır.

Diyanet İşleri Başkanlığı'na 2019 yılı bütçe planlanmasında 10,4 milyar lira belirlenmişti. Genel bütçeden pay alan kamu idareleri içerisinde Diyanet'e ayrılan bütçe Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sanayi ve Teknoloji, Çevre ve Şehircilik bakanlıkları, TÜBİTAK vb. de dahil 29 kurumu geride bırakmıştı. Bu veriler Orta Vadeli Mali Plan'da (2019-2021) yer alıyor. 2020 ve 2021 için Diyanet'in bütçesi daha da arttırılacak.

Türkiye'nin genel bütçesinde memur maaşlarına ayrılan giderler yüzde 17 artarken, Diyanet'in personel ödeneği yüzde 36,5 artmıştı. Camilerin okullardan daha çok olduğu ülkede personel alımının da çok olacağı ortadadır. Diyanet aynı zamanda dernek, vakıf vb. gibi kuruluşlara nakit para aktarmaktan da geri durmuyor. Ayrıca *2018 Faaliyet Raporu*'nda, "Kurum bütçesinin her yıl yaklaşık yüzde 95'i personel giderlerinden oluşmaktadır. Geriye kalan yüzde 5 ile hizmetlerimi-

zi icra etmekteyiz. Yurtiçi ve yurtdışında geniş bir coğrafyada yasal görevlerimizi tam anlamıyla ifa edebilmemiz için, personel gideri dışındaki ödeneğin arttırılması gerektiği değerlendirilmiştir" açıklaması yer almaktadır. Kendisine ayrılan bütçeyi yıl tamamlanmadan bitirip, ek bütçe de isteyen Diyanet kurumu kamusal kaynakların nereye ve ne amaçla harcandığını gözler önüne sermektedir.

Ekonomik krizin etkisiyle de yoksulluk ve işsizliğin daha da artmış olduğu bu dönemde, AKP iktidarı sefaletle sürüklenmiş milyonlara kısıntı düzeyindeki yardımları bile esirgerken, mücadele edenlere baskı uygulayıp, önceden kazanılmış hakları tırpanlarken dinsel gericiliğin yayılmasında en ufak bir tasarrufa gitmiyor. Emekçilerin 'fedakarlığı' istenirken, saray harcamaları 2,5 milyar lirayı geçerek rekor kırıyor.

Milyonlarca emekçinin borçlarla boğuştuğu, birçok insani ihtiyaçtan mahrum bir şekilde yaşamak zorunda kaldığı bu düzende devlet bütçesinin bu şekilde harcanması, alın terine sahip çıkacak olan her emekçinin gündeminde olmalıdır. Çalınan yalnızca şimdiki yaşamlar değil, çocukların, sonraki nesillerin geleceğidir. Sermaye iktidarına set çekilemezse eğer onlar da sefaletle maruz bırakılacak, gerici ideolojiler ile uyuşturulacaklar. Dolayısıyla her alanda mücadeleyi yükseltmekten başka seçenek yoktur.

İhtiyat akçesinden Hazine'ye aktarma

Ekonomist Uğur Gürses, 41 milyar liralık ihtiyat akçesinin 21 milyar lirasını Hazine tarafından el koyulduğunu belirtti. Merkez Bankası'nın (MB) ihtiyat akçesinin yağmalanmasını sosyal medyada duyuran Gürses, "Merkez Bankası'nın 41 milyar TL'lik ihtiyat akçesinin 21 milyarını perşembe günü Hazine'ye aktarılmış" ifadelerini kullandı.

AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın Merkez Bankası Başkanlığı'na yaptığı atama sonrasında meclise gelen ve 17 Temmuz'da genel kurulda kabul edilen torba yasa tasarısıyla birlikte ihtiyat akçesinin yağmalanmasının önü açılmıştı. Merkez Bankası'nın kârının yüzde 20'sinin ihtiyat akçesi olarak ayrılmasıyla ilgili hüküm kaldırılarak yedeğe ayrılacak pay düşürülmüştü.

AKP iktidarı Merkez Bankası'nın Nisan ayında gerçekleştireceği kâr payı dağıtımını da yılın başına çekmiş ve 30 milyar lirayı aşkın kârını Hazine'ye aktarmıştı.

Yıl sonu enflasyon tahmini düştü

Merkez Bankası'nın 2019 yılı 3. enflasyon raporu 21 Temmuz'da açıklandı. Enflasyon tahminlerinin önceki rapora kıyasla düşürüldüğü raporda, bu yılın ikinci çeyreğinde de enflasyonun, Nisan ayında açıklanan rapordaki tahminlerin altında kaldığı ifade edildi. Merkezi Bankası'nın enflasyon raporundan öne çıkan tahminleri şu şekilde:

- 2019 yılı gıda enflasyonu tahmini yüzde 16,0'dan yüzde 15,0'e indirilirken, 2020 yılı gıda enflasyon tahmini yüzde 11'de tutuldu.

- 2019 yıl sonu enflasyon tahmini, yüzde 13,9'a düşürüldü. Buna göre, enflasyonun %70 olasılıkla yüzde 11,5-16,3 aralığında olması bekleniyor. Bir önceki raporda, enflasyonun yüzde 12,1-17,1 aralığında, ortalama yüzde 14,6 olması tahmin ediliyordu.

- Enflasyon için 2020 tahmini yüzde 8,2'de sabit tutuldu. Enflasyonun gelecek yıl %70 olasılıkla %5,2-11,2 aralığında olması bekleniyor. Bir önceki raporda da, yüzde 8,2 ortalamayla yüzde 5,1-11,3 aralığı tahmini yapılmıştı.

- Enflasyonun orta vadede yüzde 5,2'de istikrar kazanacağı tahmin ediliyor.

Günah keçisi ilan edilen Suriyeliler

Emperyalizmin savaş ve saldırganlık politikalarında rol alarak Suriyelilerin ülkelerini terk etmelerine neden olan AKP-Erdoğan iktidarı, düne kadar Suriyeli sığınmacılar üzerinden "insani yardım" adı altında duygu sömürsü yapmaktaydı. Emperyalist merkezlere yönelik koz olarak kullanılan Suriyeliler gerçeği ise bu ülkede gerek Suriyelilerin toplandıkları kamplarda gerek yaşamaya çalıştıkları kentlerde maruz kaldıkları taciz, tecavüz, ayrımcılık ve aşağılamalardan biliniyor. Diğer bir kısmı da çoğunlukla kaçak olarak çalıştırılan ucuz işgücü muamelesi görüyor.

Olağan koşullarda, dezavantajlı gruplara pozitif ayrımcılık gereği toleranslı davranılması gerekmektedir. Türk sermaye devleti de sanki gerçekten böyle davrandığı algısı oluşturmaya çalıştı hep. Oysa Türkiye'de sığınmacı olarak yaşayan insanların nasıl bir sosyal güvencesi olabilir ki? Elbette savaş mağduru yüzbinlerce yoksul Suriyeliden bahsediyoruz, gerici çetelerin paralı savaşçıları ya da Suriye'nin zenginliklerini yağmalayıp buraya gelen varlıklı Suriyelilerden değil. Türk devletinin AB'den mülteciler için aldığı paraların hangi sosyal aktivitelere gittiğini görmek için, çeşitli kamplarda kan dökmek üzere eğitilen çetelere bakılmalıdır.

Ancak Suriyeliler ne yaşadıkları bu insanlık dışı uygulamalarla ne de maruz kaldıkları sömürü ile gündeme geldiler. Kimi zaman Alan bebek gibi ölü bedenleri kıyıya vursa da gözler önündeki içler acısı tablo, Suriyeliler gerçeğinin yaşadığımız coğrafyada işçi ve emekçilerce yeterince anlaşılmasına yetmedi. Öte taraftan sorunun başladığı yerdeki nedenleri göremeyenler, Suriye halkının başına gelenlerin tek sorumlusunun Türkiye gibi işbirlikçiler/taşeronlar ile emperyalist güçler olduğunu idrak edemediler. Zaten süregelmekte olan sömürünün, işsizliğin, yoksulluğun tek sorumlusunun Suriyeliler olduğuna yönelik kara propagandaya körü körüne inandılar, kendilerini inandırdılar. Oysa Suriyeliler, Türkiyeli işçi ve emekçilerin kendi çocuklarına da miras bırakacakları bu sömürü düzenine çok kötü şartlarda dahil oldular.

En çok dillendirilen konu olan sağlık hakkından Suriyeli sığınmacıların faydalandırılması sağlık sisteminin ne derece

Suriyelilerin durumunu Ortadoğu'daki gelişmelerin seyri belirleyecektir. Ancak her nasıl olursa olsun önemli sayıda Suriyelinin bu ülkede kalacağı, bu ülkede dünyaya gelen çocuklarının olduğu unutulmamalıdır. Bu yüzden Türkiyeli işçi ve emekçilerin mücadelesi sorunların sonuçlarına karşı değil, kaynağına karşı olmalıdır.

kötüleştigi gerçeğini bile örtmektedir. Sağlık hakkı bir "sektör" olarak piyasa sürülmüş bir uygulamadır. Kalitesi, teknolojik imkanları, tedavi şekli parası olana göre değişmektedir. Eğer Suriyeliler gerçekten çok daha iyi koşullarda, nitelikli sağlık hizmetinden faydalanıyor olsalardı bugün başta çocukları olmak üzere Suriyeli yoksullar çeşitli sağlık problemleriyle karşılaşmıyor olmazdı. Eğer bu konuda bir sorundan bahsedilecek ise Suriye'de insan kafası kesenlere sunulan hastane hizmetlerinden bahsetmek gerekir.

Milyonlarca işçi ve emekçi Suriyeli sığınmacılara karşı ırkçılığa varan davranışlara iten, sonuçlarını yaşadıkları bu kölelik düzenine karşı veremedikleri bir mücadeledir. Sorunu Suriyelilere yüklemeye kolaylığı gerçekleri ötelemeye yarayan en kolay yoldur. Sınıfsal ve siyasal bilinci dumura uğratılmış Türkiyelilerin Suriyelilere karşı hissiyatının gerisinde böylesine sosyal bir gerçeklik bulunmaktadır. Ve bu durumun gösterdiği bir başka önemli gerçek ise ne "din kardeşliğinin" ne de coğrafi yakınlığın halkları birbirine kardeş edebildiğidir. Erdoğan AKP'sinin çok kullandığı "ümmet" birliği, tıpkı diğer sınıfsal gerçekler gibi Suriyelileri de kapsamamıştır.

Türkiyeli emekçiler için sorun böyleyken, Suriyeliler Türk devleti için ilk

başlarda nasıl siyasi çıkarlara göre değerlendiriliyorlarsa bu yine böyle devam etmektedir. Bunca yıldır bu kadar sahtekârca yapılan duygu sömürsüne rağmen halen Suriyelilere mülteci statüsü verilmemiş olması, "sığınmacı" sıfatıyla tutulmaları tesadüf olabilir mi? Türk devletinin Suriyelilere dönük insan hak ve özgürlükleri temelinde hiçbir ciddi projesi, programı yoktur. Yapılacağı söylenen uygulamalar sadece güvenlik merkezli polisiye uygulamalardır. Bundan ötürü İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun açıklama yapması da tesadüf değildir. Ki Soylu'nun açıklaması meseleye nasıl insan merkezli bakılmadığını gösterdiği gibi, arkasında "beyaz" kapitalist sistemin siyahilere duyduğu ırkçı anlayış da vardır. Soylu, Suriyelilerin durumunu anlatmak için bile Somali'den gelen siyahileri hedef göstermiştir.

Suriyeliler üzerinden yaratılan gündem tümüyle planlı ve kirli bir hesabın ürünüdür. Kuşkusuz henüz sığınmacıların tümünün Suriye'ye gönderilmesi pek gerçekçi değildir. Zaten Türk devleti bunu tek başına yapabilecek bağımsız bir iradede de yoksundur. ABD, Rusya, AB gibi bölgede etkili olan güçler karar vermeden bunun uygulanması mümkün değildir. Ancak böyle bir görüntü bilinçli olarak verilmek istenmektedir. Ve Türk

devletinin arzuladığı şekilde, Suriyelileri yerleştirecek bir tampon bölge henüz oluşturulamamıştır.

Görünürdeki politika değişikliğinin arkasında Suriyeliler konusunun seçimlerde AKP'ye oy kaybettirmiş olması düşüncesi yatmaktadır. Ayrıca Suriyelilere dönük böyle toplumsal tepki varken, idlib'den mevcut durum nedeniyle gelecek olanların sindirilmesi için de böyle bir girişim yapılmıştır. Yine de belirtmek gerekir ki bu süreçte çok sayıda Suriyeli Türk devletinin bu yeni politikasının bedelini ödeyecektir. Çünkü Suriye'de gerek Kürtlere gerekse Suriye devletine karşı taşeron olarak kullanılan cihatçı çetelerin taze güçlere ihtiyacı vardır. Sınır dışı edilen, edilecek olan genç Suriyelilerin bu savaşta kullanılmak için gönderildiği bilgisi basında da ortaya çıkmıştır.

Son olarak belirtmek gerekir ki Suriyelilerin durumunu Ortadoğu'daki gelişmelerin seyri belirleyecektir. Ancak her nasıl olursa olsun önemli sayıda Suriyelinin bu ülkede kalacağı, bu ülkede dünyaya gelen çocuklarının olduğu unutulmamalıdır. Bu yüzden Türkiyeli işçi ve emekçilerin mücadelesi sorunların sonuçlarına karşı değil, kaynağına karşı olmalıdır. Bu mücadelede artık bir başka omuzdaşımız da Suriyeli işçi ve emekçiler olacaktır.

Haklarımızı korumak ve taleplerimizi kazanmak için birleşelim!

KAMU EMEKÇİLERİ, KARDEŞLER!

3 milyon kamu emekçisi ile 2 milyon memur emeklisini ilgilendiren ve 2020-2021 dönemini kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 1 Ağustos'ta başlayacak.

Bir kez daha başında AKP'nin arka bahçesi Memur-Sen konfederasyonu ile kamu işvereni olarak hükümet yetkililerinin olduğu bir orta oyunu sergilenecek. Kamu emekçileri olarak bizler, sahte sendika yasasının çıkartıldığı dönemde "Toplu Görüşme", sonrasında ise "Toplu Sözleşme" adı altında sürdürülen bu orta oyununda bugüne kadar, sendika hakkının yasak olduğu dönemlerden farklı olarak kayda değer hiçbir hak elde edemedik. Öyle ki, sahte sendika yasası sonrasında, yandaş-gerici sendikalar yüz binlerce üye kitlesine ulaşırken kamu emekçilerinin örgütlü mücadelesi her geçen gün daha da zayıfladı. Sermaye iktidarı, kollayıp beslediği yandaş sendikalar eliyle emekçileri 'toplu görüşme-sözleşme' adı altındaki orta oyununa mahkum ederken, geçmişte kamu emekçileri mücadele tarihinin en önemli öznesi olan KESK'in de bu orta oyununa uyum sağlaması, emekçilerde sendikalara ve örgütlülüğe duyulan güveni sarstı. Sergilenen bu oyunu bozacak bir mücadele perspektifinin ortaya konulamaması sonucunda, bugün geline nokta kamu emekçileri, toplu sözleşme dönemlerine dahi ilgisizleşti.

DOSTLAR;

Bugün bir kez daha Memur-Sen'in baş rolünde oynadığı, diğer sendikaların ise kuru gürlüyle yetindiği bir oyunu izleyeceğiz! Bir kez daha bizleri ölümü gösterip sıtmaya razı etmeye çalışacaklar. Önce kamu emekçilerinin tek sorunu ücret sorunuymuş gibi tüm temel hak ve taleplerimiz sümen altı edilecek, hepimizin gözü ücret meselesine çevrilecek; sonra hükümet adına masaya oturanlar tıpkı kamu işçilerine olduğu gibi bizlere de %5 zam önerecekler ve en nihayetinde yandaş Memur-Sen ilk yıl için bu oranın birkaç puan üstüne imza atıp "hükümetin teklifine boyun eğmedik" edasıyla ortalıkta dolaşacak! Diğer sendika konfederasyonları da "Memur-Sen şöyle yaptı, böyle yaptı" diyerek Memur-Sen'in yaptıklarının arkasına sığınacaklar!

Oysa biz emekçilerin tek sorunu ücret sorunu olmadığı gibi üç beş puanlık yüzdelik zamlarla da ücret kayıplarımız giderilemez, ücret adaleti de sağlanamaz.

AKP iktidarı OHAL KHK'leri ile darbe girişimiyle ilişkisi olup olmadığına bakmaksızın on binlerce kamu emekçisini sorgusuz-sualsiz işten attı. Böylece yaratılan toz duman içinde darbe girişiminin gerçek sorumluları gizlenmiş oldu. AKP iktidarının buna ihtiyacı vardı, çünkü darbe girişimi çünkü ortaklarıyla girdikleri çıkar ve rant dalaşının bir ürünüydü ve darbeciler kadar kendileri de bu yaşananlardan sorumluydu. Bu nedenledir ki, doğrudan darbe girişimine katılmış olan çetelerin yanı sıra, herkes gibi darbe girişimini TV kanallarından öğrenen öğretmeni, sağlık emekçisini, büro emekçisini, kısacası hizmet kurumlarında çalışan on binlerce kamu emekçisini KHK'lerle öcülendirerek güya topluma "darbecilerle mücadele ediyoruz" görüntüsü verdi ve böylece gerçekler bu perdenin arkasına gizlenmiş oldu. Kamu emekçilerini işten atanlar, daha dün Gülen cemaatine "ne istediniz de vermedik" diye hayıflanıyorlar, gözyaşları içinde O'nu ülkesine dönmeye çağırıyorlar, cemaatin liderine 'hocafendi' sıfatını yakıştıranlar ve onunla boy boy fotoğrafları olanlardı. İhraç edilen kamu emekçilerinin önemli bir bölü-

müdeki toplu sözleşme sürecinin en başta taleplerinden biri haksız ve hukuksuzca ihraç edilen tüm kamu emekçilerinin görevlerine iade edilmesi, kadrolaşma ve torpilciliğe son verilerek liyakatin esas alınması, iş güvencemize dönük her türlü hukuksuz uygulamalara son verilmesi olmalıdır.

KARDEŞLER;

AKP iktidarı krizin yükünü işçi ve emekçilere yığıyor. Patronlara teşviklerin ardı arkası kesilmeyenken, bizlerin payına zamlar, hak gaspları düşüyor. Soframızdaki ekmeğimiz her geçen gün küçülürken, %5 gibi komik maaş artış önerileri ile karşımıza çıkarak bizlerle alay ediyorlar. İnsanca yaşamak bizim en doğal hakkımız. Öncelikle grev hakkımız tanınmalı, tüm sendikaların kendi üyeleri adına toplu sözleşme yapacağı gerçek bir toplu sözleşme düzenine geçilmeli, geçmiş tüm reel kayıplarımız karşılanmalı ve ücretlerimiz insanca yaşanacak bir düzeye çıkartılmalı, çalışanlar arasındaki ücret adaletsizliğine son verilmeli, tüm çalışanların derece ilerlemelerinin önündeki yasal engeller kaldırılarak tüm çalışanlara 3600 ek gösterge hakkı tanınmalı, her türlü ek ve yan ödemeler emekli keseneğine dahil edilerek emeklilikte sefaletle son verilmeli, emeklilik yaşı düşürülerek mezarda emekliliğe son verilmeli, her yıl en az iki defa bir maaş tutarında ikramiye verilmeli, komik rakamlarla ifade edilen aile yardımı, çocuk yardımı ve kira yardımı gibi sosyal haklar günün şartlarına uygun olarak artırılmalı, her işyerinde kurum tabipliği ve çalışan sayısı 50 ve üzerinde olan işyerlerinde ücretsiz kreşler açılmalı, zorunlu bireysel emeklilik sistemine son verilmeli, sınavlarda mülakata ve torpile son verilerek liyakat esas alınmalıdır.

KAMU EMEKÇİLERİ;

Bunlar temel taleplerimiz ve elbette ki, bunlar dışında çalışma hayatımıza ilişkin birçok talebimiz de var. Fakat unutmamalıyız ki, biz talep ettik diye kimse bunları bize bahsetmeyecektir. Bu taleplerimizi toplu sözleşme masalarında elde etmenin de olanağı yoktur. İşçi sınıfının bugüne kadarki mücadeleleri göstermiştir ki, birleşik bir mücadeleye atılmadıkça ve grev silahımızı layıkıyla kullanmadık-

mü hakkında hiçbir soruşturma veya kovuşturma yoktu. Kovuşturmaların büyük bölümü ise ya takipsizlikle, ya da beraatle sonuçlandı. Ama AKP iktidarı suçsuzluğu kanıtlanan emekçilerin işlerine geri dönmelerini sağlayacak hiçbir hukuki düzenleme yapmadığı gibi, OHAL komisyonu ile yıllarca bu emekçileri oyaladı ve "ret" kararları çıkarttırdı. On binlerce emekçi hâlâ da bu komisyonun karar vermesini bekliyor. Yıllarca süren komisyon sürecinin sonrasına yine yıllarca sürecek bir yargı yolu konuldu. İhraç edilen emekçiler, başka kurumlarda çalışmaları engellenerek, seyahat özgürlükleri gasp edilerek yaşayan ölümler haline çevrildi.

Biz kamu emekçileri, haklarında hiçbir kovuşturma olmayan, kovuşturmalara takipsizlikle ve beraatle sonuçlanan, darbe girişimiyle fiili hiçbir bağı olmayan tüm ihraç emekçilerin görevlerine dönmelerini savunmalıyız. Çünkü bu yarın aynı hukuksuzluğun bizlere de yapılabileceğini göstermektedir. Bu hukuksuzluğa dur diyemediğimiz içindir ki, bugün iş güvencemiz daha büyük tehdit altındadır. Bu nedenledir ki, kamu kurumlarında liyakat tümüyle ortadan kalkmış, göreve başlama, tayin ve görevde yükselmelerde torpil tek geçer akçe haline gelmiştir. İş güvencemizi savunmak bu hukuksuz ihraçlara karşı sesimizi yükseltmekle mümkündür. İşte bu nedenledir ki, önü-

ça, toplu sözleşme masalarında yalnızca kırıntı alınabilir, daha fazlası değil! Bu nedenle ki, hak elde etmek masaya oturacak sendika ağalarının değil, bizlerin elindedir. Birlik olup taleplerimiz etrafında kenetlenirsek, kitlesel bir mücadele yolunu tutarsak, yandaş Memur-Sen'in bizleri satışa getirmesinin ve diğerlerinin de kuru söylemlerle bahaneler üretmesinin önüne geçebilir, taleplerimizi söküp alabiliriz!

En küçük bir hak talebimizi dahi elde etmenin tek yolu birleşmek, örgütlenmek ve kendi yolumuzu çizmektir. İşyerlerimizi gerçek mücadele alanlarına çevirmek, milyonlar olup haklarımız için alanları doldurmak, örgütlü ve kesintisiz bir grevi hayata geçirmek! İşte ihraç edilen arkadaşlarımız da içinde kamu emekçileri olarak haklarımızı korumanın ve taleplerimizi kazanmanın tek yolu bu! Bunun için yan yana gelelim, birleşelim ve hep birlikte mücadeleye atalım!

* Haklarında hiçbir kovuşturma olmayan, kovuşturmaları takipsizlikle ve beraatla sonuçlanan, darbe girişimiyle fiili hiçbir bağı olmayan tüm ihraç kamu emekçileri görevlerine iade edilsin!

* Grev hakkımız tanınsın, tüm sendikaların kendi üyeleri adına toplu sözleşme yapacağı gerçek bir toplu sözleşme düzeni sağlansın!

* Her türlü ek ve yan ödemeler emekli keseneğine dahil edilerek emeklilikte sefaletle son verilsin!

* Tüm çalışanların derece ilerlemelelerinin önündeki yasal engeller kaldırılarak tüm çalışanlara 3600 ek gösterge verilsin!

* Emeklilik yaşı düşürülerek mezarda emekliliğe son verilsin!

* Geçmiş tüm reel kayıplarımız karşılansın ve ücretlerimiz insanca yaşanacak bir düzeye çıkartılsın, çalışanlar arasındaki ücret adaletsizliğine son verilsin!

* Her yıl en az iki defa bir maaş tutarında ikramiye verilsin!

* Aile yardımı, çocuk yardımı ve kira yardımı gibi sosyal haklar günün şartlarına uygun olarak arttırılsın! Tüm çalışanlara giyim yardımı verilsin!

* Vergi dilimi soygununa son verilsin!

* Her işyerinde kurum tabipliği ve çalışan sayısı 50 ve üzerinde olan işyerlerinde ücretsiz kreşler açılsın!

* Zorunlu bireysel emeklilik sistemi-ne son verilsin!

* Sınavlarda mülakata ve torpile son verilerek liyakat esas alınsın!

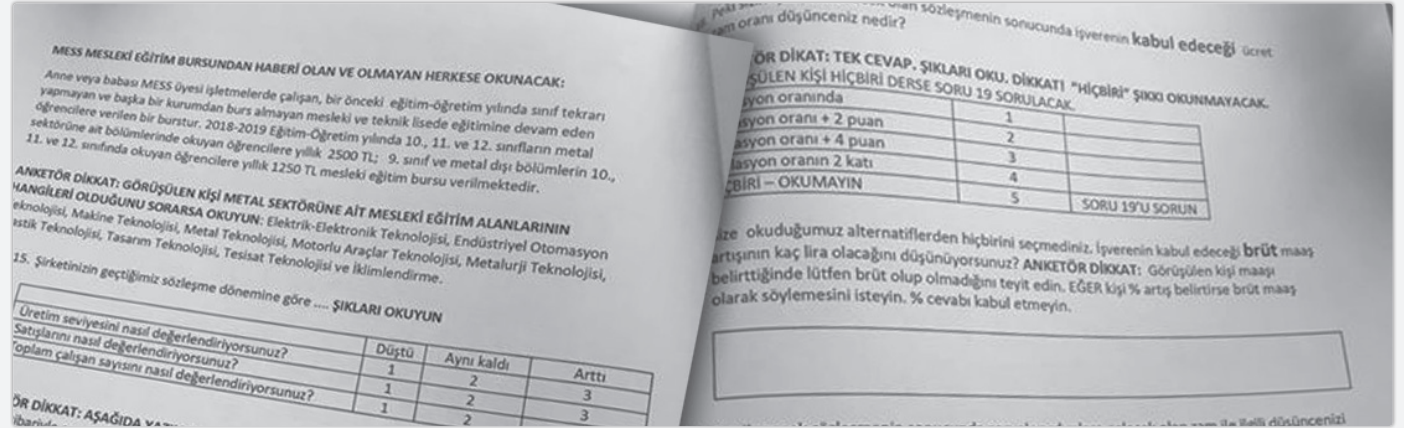
* 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü resmi tatil ilan edilsin!

* Tüm çalışanlar kadroya alınsın! Güvencesiz, esnek, kural dışı çalışmaya son!

Birliğimizi kuralım, örgütlenelim, kazanalım!

KAMU ÇALIŞANLARI BİRLİĞİ

MESS'in anketi, metal işçilerini yönlendirmeye çalışıyor

MESS Grup TİS'leri yaklaşıyor. Kap-samı açısından yaklaşık 150.000 metal işçisini direkt ilgilendiren, ancak etkisi açısından sadece metal sektöründe değil, ülke çapında işçi sınıfını etkileyen sözleşme sürecine sermaye cephesi yoğun bir şekilde hazırlanıyor. Sermaye örgütü MESS'in son taktiği işçilerle anket yapmak oldu.

Metal TİS'leri öncesinde gerçekleştirilen sözleşmeler sermayenin hedeflerini ortaya koyuyor. 3 yıllık sözleşme dayatması, sefalet zamları ve çalışma yaşamında kazanılmış bir dizi hakkın gaspı MESS patronlarının da hedefinde. Geçtiğimiz ay TÜPRAŞ'ta bunun provasını izledik. Yüksek Hakem Kurulu, bütün bu dayatmaların hayata geçmesini sağlayan bir karar açıkladı. Hükümet de sözleşme süreçlerindeki tutumunu açıkça ortaya koymuş oldu. Birleşik Metal-İş'in MATA'da imzaladığı 3 yıllık sözleşme de MESS Grup TİS'leri öncesinde önemli bir gelişmeydi.

İşçilere kamu TİS'lerinde de dayatılan %6-%7,5'lik zamlar ile enflasyonunun altındaki rakamlar kabul ettirilmeye çalışılıyor. Bütün bunları sermayenin hazırlığının bir parçası olarak görmek gerekiyor.

MESS'in fabrikalarda yaptırıldığı anketler bir nevi nabız yoklamadır. Herkes biliyor ki MESS, sözleşme öncesinde hedeflediği zammı açıklamaktan her zaman geri durarak ve geçtiğimiz sözleşme sürecinde olduğu gibi %3 gibi komik rakamlarla başlayarak beklentileri düşürmeye, işçileri en aza razı etmeye çalışır. Kapitalistler bu yıl krizi, işsizliği, ekonomik daralmayı diilerinden düşürmüyorlar. Sadece MESS değil, sözleşme masasına oturacak olan TM çetesi de

Birleşik Metal-İş de beklentileri düşürmeye çalışıyor.

MESS yaptırdığı anket ile işçileri hem yönlendirmeye, hem beklentileri görmeye, hem de fişlemeye çalışıyor. Yönlendirme çabası tuzak sorularla yapılıyor. 3 yıllık sözleşme dayatması şu sorularla işçilere kabullendirilmeye çalışılıyor: **"Toplu sözleşme süreciyle ilgili ne düşünüyorsunuz? Her iki senede bir sözleşme süreci sebebiyle iş süreçlerinizin ve tüm gidişatın sekteye uğramasından memnun musunuz?", "Sözleşmenin 2 seneden uzun olması karşılığında daha iyi şartlarda bir sözleşme imzalamayı nasıl değerlendirirsiniz?"** vb.

Bir yandan 2 senelik sözleşmenin zararlı olduğu ifade edilirken, diğer taraftan da 3 yıllığı kabul ederseniz, zam oranı artabilir deniyor.

Diğer bir soru ise ikramiyelere dair: **"Toplu iş sözleşmesi gereği ödenen yılda dört ikramiyenin işe devamsızlık yapan çalışanlar ile performansı yüksek çalışanlar arasında fark gözetmeden dağıtılmasını adil buluyor musunuz?"** Kendi düşüncelerini ve yapmak istediklerini işçileri bölerek ve işçileri birbirine düşman etmeye çalışarak işçilerin aklına sokmaya çalışıyorlar.

Patron temsilcileri, **"Sözleşme içerisinde geçen sabun ve havlu yardımı gibi aynı yardımların yerine nakdi yardım verilmesini tercih eder misiniz?"** sorusu ile de işçilerin kazanılmış bir hakına göz diktiklerini sergiliyorlar. Nakdi yardıma çevirip, daha sonrasında da bu parayı pula dönüştürmek istiyorlar. Zaten ikramiyeleri maaşlara dağıtarak işçilere sanki maaşlar yüksekmış gibi göstermeye çalışmıyorlar mı? Çıplak ücret

asgari ücretin biraz üstünde olmasına rağmen sanki çok çok üstünde maaşlar varmış gibi davranmıyorlar mı?

Tabii bir de hem işçilerin zam oranı konusundaki düşüncelerini, hem sınıf saflarında işçi sendikalarının hangi oranla masaya oturacağına dair beklenti olduğunu araştırıyorlar. Yanı sıra MESS'ten beklenen zam oranını sorarak, işçileri ne kadar zamma razı edebileceklerini ölçmeye çalışıyorlar.

Soruların her birinin düşünülerek hazırlanmış olduğu belli oluyor. Sadece soruların değil, cevap şıklarının da düşünüldüğü ortada. **"...enflasyon oranında, enflasyon oranı+2 puan, enflasyon oranı+4 puan, enflasyon oranının 2 katı, hiçbiri (Ancak anketör şıklarda hiçbiri seçeneğini okumayacak!)"** şeklindeki şıklarla algı yönetiminde ve yönlendirmede iddialı olduklarını gösteriyorlar.

İşte MESS, böylesi bir hazırlık içinde. İş baştan sıkı tutuyor. Metal işçilerine boyun eğdirmeye, ürettiğimizden en az payı bize verme hedefiyle davranmaya devam ediyor. Fabrikalarda tek hakim olmak için bizleri değersizleştirmeye, inisiyatifsiz kılmaya çalışıyor.

Ancak birçok metal işçisi anketleri doldurmuyarak, 3 yıllık dayatmayı kesinlikle kabul etmeyeceğini haykırarak, sefalet zamlarının kabul edilemez olduğunu söyleyerek tepkisini ortaya koyuyor.

Bu tepkileri, bu hoşnutsuzluğu örgütlü bir güce çevirmek için elimizi çabuk tutmalıyız. Herkesin gördüğü üzere MESS ve işbirlikçi-çeteci sendikal anlayışlar hummalı bir hazırlık içindeler. Hepsine gereken cevabı metal işçilerinin örgütlü gücü verecektir.

TİS süreçlerinde 3 yıllık sözleşme dayatması...

Dayatmaları boşa çıkartmak için birleşik mücadele!

Farklı işkolu ve fabrikalarda Toplu İş Sözleşmesi (TİS) süreçleri yaşanıyor. Tekil sözleşmelerin yanı sıra grup toplu sözleşme görüşmeleri de sürüyor. Şu ana kadar imzalanan sözleşmeler ve sermayenin eğilimlerine bakıldığında toplu sözleşmelerin toplamı için bir şablon dayatıldığı görülüyor. Bu şablonun ana hatları sefalet ücretleri, çalışma koşullarının ağırlaşması, hak gaspları, 3 yıllık sözleşme vb.den oluşuyor. Sermaye örgütleri farklı işkollarında farklı sendikalarla süren görüşmelerdeki dayatmalarla, benzer sözleşmeler bağitlamayı hedefliyorlar.

TÜPRAŞ sözleşmesi bu açıdan oldukça uyarıcı bir örnek olarak geride kaldı. Koç sermayesinin düşük ücret, vardiya sisteminde değişiklik ve 3 yıllık sözleşme dayatmalarını kabul etmeyen TÜPRAŞ işçisi eylemli bir süreç başlatmıştı. Grev yaşağı bulunan fabrikada, Yüksek Hakem Kurulu darbesiyle, Koç'un teklifinin dahi altında, tüm dayatmaları onaylayan 3 yıllık bir sözleşme kabul ettirildi. TÜPRAŞ örneği, yaklaşan MESS Grup TİS sürecinde Koç'un masaya nasıl oturacağını açıkça göstermiş oldu.

Aynı günlerde 200 bin kamu işçisini ilgilendiren TİS sürecinde önce %5, ardından revize edilerek %7 zam önerisi yapıldı. Sözleşmenin süresine dair veri henüz taraflarca açıklanmış değil. Öte yandan MATA, Yıldız Entegre vb. farklı işkollarında da sözleşmeler üç yıllık imzalandı.

Üç yıllık sözleşme dayatması, salt bugünün tartışması değil elbette. Sermaye örgütleri, TİS sürelerinin 2 yıl yerine 3 yıla çıkartılması dayatmasını, uzun bir süredir gündeme getiriyorlar. Uygun buldukları ortamda ise hayata geçiriyorlar. Star Rafineri, PETKİM, Şişecam, THY, kimi belediyeler ve tekil birçok sözleşme, zaman içerisinde 3 yıllık olarak imzalandı. Keza 2014 yılında MESS Grup TİS sürecinde masada önemli bir dayatma olarak 3 yıllık sözleşme vardı ve Türk Metal imzaladığı sözleşme ile metal işçisini 3 yıllık sözleşmeye mecbur bırakmıştı. Ardından yaşanan hareketli süreçler, Metal Fırtna ve metal işçisinin tabandan basıncı 2017 yılında tekrar 2 yıllık sözleşmeye dönülmesini sağladı. Bugün görüldüğü kadarıyla bir bütün olarak sendikali işçilere üç yıllık sözleşme dayatması, genel bir kural

haline getirilmek isteniyor.

Üç yıllık sözleşme dayatması basit bir sözleşme prosedürü olarak algılanamaz. Türkiye'nin mevcut koşullarında, sınıf hareketinin zayıflığı ve sendikal bürokrasinin uğursuz rolü TİS süreçlerini bir orta oyununa çevirmiş durumda. Emegün korunması mücadelesinin önemli bir yanını oluşturan TİS süreçleri bir mücadele alanından çok, masabaşı ücret pazarlığına daraltılmış bir prosedür haline gelmiş bulunuyor. Çoğu durumda da güya işçileri temsil eden sendikaların sermaye dayatmalarında bir noter görevi gördükleri ve işçilere bu dayatmaları kabul ettirmek için türlü yollara başvurdukları bir süreç olarak yaşanıyor.

Ekonomik, sosyal, kültürel bir dizi alanı kesen emegün korunması mücadelesi, sınıfın gündelik mücadelesinin temel önemde bir alanıdır. TİS süreçleri bu mücadelenin toplu pazarlık yöntemi ile gerçekleştiği dönemlerdir. Sermayenin sendikal bürokrasiyle el ele vererek TİS süreçlerinin içini boşaltması gerçeği her defasında yeniden açığa çıkıyor. TİS görüşmelerinin sınıf mücadelesi açısından taşıdığı işlevin içi boşaltılırken tekrar gündeme getirilen 3 yıllık sözleşme, elbette ki ciddi bir saldırı hamlesi anlamına geliyor.

Halihazırda ağır bir kriz sürecinin içinden geçiliyor ve fatura her yolla işçi sınıfına çıkartılıyor. Sınıf mücadelesinin zayıflığı, bilinç ve örgütlülük planındaki geri tablo, bugün TİS süreçlerine çok daha büyük bir önem kazandırıyor. Zira TİS süreçleri sınıfın kendi kayıplarını tela-

fi edebileceği, kendi sorun ve isteklerine dair ilgisinin arttığı, yaratılan algı ile çoğu durumda sadece TİS üzerinden mücadele eğiliminin güçlendiği dönemler olarak öne çıkıyor. Son dönemde yaşanan TİS süreçleri, bunun pratik örnekleri olarak orta yerde duruyor. Özellikle Grup TİS süreçleri, farklı fabrikalardan işçilerin ortak hareket etmesinin zeminini kuvvetlendiriyor. Sınıfın birleşik mücadelesini örgütlemeye önemli imkanlar yaratıyor.

Üç yıllık sözleşme dayatması, sefalet ücretlerini, hak kayıplarını daha uzun bir zaman dilimi içinde uygulama planının ürünüdür. Bugün yapılan ücret zamlarının ertesi haftalarda hızla eridiği düşünülürse, 2 yıllık sözleşme yerine 3 yılda bir yapılacak sözleşme, işçi sınıfının ekonomik kriz, enflasyon, artan hayat pahalılığı vb. karşısında karın tokluğuna dahi çalışmaması demektir. Zam oranını altı aylık dilimlere bölen TİS'lerde ilk altı ay dışındaki dilimler genelde manipüle edilmiş enflasyon rakamlarına göre belirlenmektedir. İlk altı ayda dahi kuşa dönen ücretler, 2 yıllık sözleşmenin 4. altı ayında buhara dönüşmektedir. 3 yıllık sözleşme ile 6. altı ay, bu koşullarda zinciri olmayan kölelere, salt kuru ekmele vermekle eş anlama gelecektir.

Dayatmanın diğer bir boyutunu da mücadeleyi engelleme hedefi oluşturuyor. Sınıfın çok yönlü saldırı dalgasına karşı güçlenen mücadele eğilimi, bin bir yolla engellenmeye çalışılıyor. TİS süreçleri mücadele eğiliminin güçlendiği önemli dönemlerdir. Sermayenin 3 yıllık sözleşme dayatması, sınıf hareketinin/

mücadelesinin görece daha güçlü olabileceği/olabileceği dönemlerin periyodunu uzatma ve basınçtan kurtulma hesabını içeriyor. Sermayedarların, 3 yıllık sözleşme dayatmasını gerekçelendirirken, "önümüzü daha rahat görebilme" tanımlaması tam da bu ihtiyacı vurgulayan bir söylemdir.

Sermaye örgütleri ve AKP, muhtemeldir ki sendikal bürokrasi ile de mutabakat halinde saldırıyı işkollarının bütününde hayata geçirmeye çalışacaklar. Sendikaların şu son yaşanan gelişmelerle daha açık hale gelen bu saldırı karşısında dilsiz kesilmeleri dikkate değerdir. Türk Metal ve Birleşik Metal-İş gibi mücadeleye dair ahkam kesmekle meşhur iki sendikanın, üstelik yaklaşan MESS Grup TİS sürecinde önemli bir madde olarak tekrar metal işçisinin önüne çıkacağı belli bir saldırı karşısındaki suskunlukları, sermaye ile sendikal bürokrasinin bir çeşit "mutabakatı" sayılabilir. Zira saldırıyı püskürtmek, bugünden başlayan, tabanın iradesine yaslanan, farklı işkollarıyla paralel ve birleşik bir hat ören bir mücadeleyle mümkün olabilir ve sendikal bürokrasinin bu konuda kılı kıpırdamıyor.

TİS süreçlerinde dayatılan sefalet ücretlerine, hak gasplarına ve gündemde olan 3 yıllık sözleşmeye karşı ilerici, öncü, bilinçli işçilerin omuzlarına önemli bir sorumluluk düşüyor. Dayatmaları boşa çıkartmanın, sendikal bürokrasinin oyunlarını bozmanın yolu tabandan örgütlenecek sınıf mücadelesinden geçiyor.

İşçi Forumu'na katılan işçi ve emekçiler:

Kıdem tazminatının gaspına hayır!

“Haklarımız ve Geleceğimiz İçin!” şiarıyla İstanbul Küçükçekmece’de örgütlenen İşçi Forumu’na katılan bazı işçilerin kıdem tazminatı ile ilgili görüşlerini aldık...

PTT’de çalışan bir emekçi: Kıdem tazminatının fona devredilmesine karşıyım elbette. Sermaye daha önce birçok kere olduğu gibi yine aynı saldırıyı tekrarlıyor. Şunu bilmek gerek bir defa: Kıdem tazminatı bize patronun bir lütfu değil, emeğimiz karşılığında aldığımız ücretin, ödemesi sonraya bırakılan bir kısmıdır.

Şimdi benim emeğim karşılığında hakkettiğim bir parayı ne şekilde kullanacağımın tasarrufu nasıl olur da uydu-rulan bir fon tarafından belirlenebilir?

Meclis Alt Komisyonu’ndan geçen düzenlemenin son haline göre kıdemi hakkettiğimizde alacağımız para bugünkü uygulamayla kıyaslandığında üçte bir gibi bir orana denk geliyor. Zaten alabil-me şartlarının da bugünkü uygulamaya oranla çok daha kısıtlanması ise ayrı bir dert.

İşin çok tehlikeli başka bir boyutu ise kıdem tazminatı ödemesinin patronun üzerinden alınmasıdır ki bu biz işçilerin iş güvencesinin ortadan kalkması anlamına geliyor. Kıdem tazminatı ödemek zorunda kalmayan patron artık onu zorlayacak hiçbir şey olmadığı için canı istediğinde bizi kapının önüne koyabilecek. İsterse çok daha ucuz koşullarda çalıştırmak üzere yeni işçiler alabilecek. Üç beş ay sonra canı isterse onları da kapının önüne koyabilecek. Ki tazminatlarımızı emeklilik süresi dolmadan alamayacağımız için yaşayabilmek adına insani olmayan koşullarda çalışmaya razı olacağız maalesef.

11. Kalkınma Planı adı altında her ne kadar kıdem tazminatı öne çıkmış olsa da kapsamlı birçok saldırı var haklarımıza ve bu artık her zamankinden daha pervasız olduklarının bir göstergesi.

Bugün geçmişteki işçi sınıfı mücadeleleri sonucu kazandığımız haklar bile bizim açımızdan geliştirilmeye, iyileştirilmeye muhtaç iken sermaye ve iktidarın var olan haklarımızı gasp etmesine elbette müsaade etmemeliyiz.

Bu pervasız saldırılar işçi sınıfımıza-dır; bizim sınıfımıza! Öyleyse bizim de örgütlü ve sınıf bilinçli -ve bana göre- kararlı eylemlilik içeren mücadeleden baş-

ka yolumuz yok.

Eski KOD-A direnişçisi kadın işçi: Kıdem tazminatının fona devredilmesinin yeni bir tuzak olduğunu düşünüyorum. Her zaman olduğu gibi hükümet yine işçiler aleyhinde işlem yapıyor. Kıdem tazminatının işçilerin son kalan hakkı olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum. Kıdem tazminatı fona devredilmemeli. Çünkü kaybedilen şeyler çok fazla olacak. Otomatikman tüm haklarımızdan vazgeçmiş olacağız. Zor kazandığımız haklarımızı çok basit bir şekilde kaybetmiş oluruz. Bunlardan kaynaklı kesinlikle fona devredilmemesi gerekiyor.

Bunun için bilinçli bir şekilde birleşmeliyiz. Alternatifler bulup kendi aramızda değerlendirmeliyiz, detaylandırmalıyız. İnsanların gerçeği öğrenmelerini sağlamalıyız.

Carrefour’dan Tezkoop-İş’li bir kadın işçi: Öncelikle merhaba. İşçi bir kadın olarak kıdem tazminatının gaspına ben de karşıyım. İşçilerin seneler boyu emekleri var. Çocuklarımızın geleceği olan bu hak ile ilgili düzenlemelerin, bu tarz uygulamaların işçilerin yararına değil, zararına olacağını düşünüyorum. Kadınların en çok bu konularda eylemlerini, bilgilerinin daha da arttırması gerekiyor. Asıl amacımız, seneler öncesi işçi önderlerimizin kazandığı haklarımızın elimizden alınması için çıkan yasalara engel olmaktır. Birlik

olmalıyız. Her zaman beraber mücadele etmeliyiz. Hangi etnik kökenden olursak olalım, bizlere yapılanı biz biliyoruz ve işçinin işçiden başka kimsesi olamaz.

İşçilerin kurtuluşu ancak örgütlü bir mücadele ile mümkündür. Dünyayı değiştirecek olan işçi sınıfıdır. Kıdem tazminatının fona devredilmesinin bizim için bir faydası olmayacaktır. Faydası sadece bu yasayı çıkarana olacaktır. Kendileri çıkarmış olduğu krizi işçilere ödetmek istiyorlar. Bunun için de her zaman bir fon hazırlıyorlar. Bu fonlar günlük ve güvencesiz iş demek. Kıdem tazminatının fona devredilmesine karşıyım ve karşı da duracağım.

Kızıl Bayrak okuru bir kadın emekçi: Ben de kendi işyerimdeki sorunlardan bahsedeceğim. Çalıştığım işyerinde maşımı parça parça alabiliyordum. Sanki bana sadaka hayrına harçlık veriliyormuş gibi. Bana, “Sana SGK yapmayalım, sen bizimle böyle çalış” dediler. Kabul etmediğim için de işime son verdiler. Maşımı yaptıkları parça parça ödemeyi şimdiden kıdem tazminatım için yapmaya çalışıyorlar. Bugün bir arkadaş söyledi, tazminatımı tek seferde alabiliyordum. Patronlar öyle söylememişti.

Kıdem tazminatı eğer fona devredilirse bu bir tek patronlara/sermayedarlara yarayacaktır. Fondaki paraları patronlar kullanmış olacaklar.

TOMİS üyesi bir metal işçisi: Kıdem tazminatı işçinin temel kazanımıdır. Kendi mücadelemizle kazanmış olduğumuz bir hakkımızdır. Kıdem tazminatımızın gasp edilmesiyle birlikte patronlar kafasına göre keyfi olarak işçi çıkartacaklardır.

Bu fonda biriken paraları da emekli olana kadar alamayacağız. Ama o zamana kadar biriken paralar patronlara yeni teşvikler olacak. Kıdem tazminatı eğer fona devredilirse patronlar yararlanacak demektir.

Damat söylüyor zaten, “Kıdem Tazminatının fona devredilmesi iş dünyasında yeni alanlar açacaktır” diye. Bundan kesinlikle işçiler zararlı çıkacaktır.

Bir metal işçisi: Kıdem tazminatımızın bugün fona devri demek ileride yok olması demektir. Ayrıca bakanlıkların açıklamalarında yalnızca kıdem tazminatı hakkımızın gaspı bulunmuyor. Bununla birlikte esnek çalışma dayatılacak. Çalışma saatlerimiz uzatılacak ve ağırlaşacak. Güvencesizlik artacak ve daha niceleri... Patronların daha da sefahat sürmesi için bizler sefalet mi çekeceğiz? Buna bir dur demeli ve mücadele etmeliyiz.

Bu nedenle, “Bugün bu sorunlara karşı mücadele etmek bir tercih değil, zorunluluktur!” diyorum.

Bir kamu emekçisi: 696 sayılı KHK ile Sağlık Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Politi-

kalar Bakanlığı, taşerondan kadroya geçerken işçilere imzalatmış oldukları belirsiz süreli sözleşmelere aykırı hareket etmektedirler. Asgari ücretle çalışan tüm işçiler, yani milyonlarca insan mağdur olmuştur.

Bazı arkadaşlarımız, sözleşmelerde %30, %50, %70 gibi rakamlar yazmasına rağmen devlet bize ödeme yapmadı diyor. Bütün taşeron çalışan işçiler mağdur oluyorlar. Bu insanların bakmakla zorunlu olduğu aileleri var. Devlet bizim sesimizi duymuyor, bize kulak vermiyor. Her gün vergileri arttırırken biz işçilere neden sadece %4 zam veriyor!

Biz bunun çözümü için grev, yürüyüş vs. yapabiliriz. Buna hep birlikte karar vermemiz lazım. Emekçiler olarak, ya halimizden memnun olup oturacağız/kaybedeceğiz ya da birlikte haykıracağız/kazanacağız!

Bir tekstil işçisi: Kıdem tazminatımız asla gasp edilemez! Biz bunun önüne geçebilmek için birlikte mücadele etmek zorundayız.

Çünkü sermaye sınıfı devletin çıkarıldığı yasalarla, saldırı politikalarıyla her zaman işçileri sömürmeye devam ediyor. Şunu da unutmayalım ki, "Cesaret olmayan bir bedende ruh ölü gibidir!" Cesaretimizi toparlayıp, volkan gibi patlamalıyız. Meydanlarda, sokaklarda eylemlerimizi genişletmek zorundayız.

Bir inşaat işçisi: Kıdem tazminatı bence fona devredilmeli, çünkü saraya para lazım. Bu adamlar yoksa nasıl geçinecekler? O kadar seçtik, saraylarda yaşıyoruz. Reisi de düşünmeliyiz, değil mi ama?

Kıdem tazminatının fona devredilmesi hiçbir işçinin yararına olmayacaktır!

Çünkü sermaye temsilcilerinin çıkarımları hangi yasa işçinin yararına oldu ki, bu da öyle olsun?

Üniversite öğrencisi/Stajyer: Geleceğin işçileri olarak kıdem tazminatımızın elimizden alınmasını istemiyoruz. Kıdem tazminatının fona devredilmesi sadece patronların işine yarıyor. İşçilerin tamamen mağdur edilmesini istiyorlar.

Üniversite öğrencisi: Ben henüz 20 yaşındayım. 4 yılımı hem okuyarak hem de çalışarak geçirdim. Çalıştığım bu süre çok iç açıcı değildi. Kaldı ki gelecekte beni neler bekliyor, düşünmekten kendimi alamıyorum.

Son zamanlarda duyduğum kıdem tazminatının fona devredilmesi düşüncesini kesinlikle doğru bulmuyorum. Bizim geleceğimizi tamamen karartmaya yönelik bir adım. Çünkü işçileri tam anlamıyla ekarte etmek istiyorlar. İşçilerin tüm haklarının elinden alınmaması için büyük mücadele etmemiz gerekiyor.

KIZIL BAYRAK / KÜÇÜKÇEKMECE

Petlas'ta görevden alma operasyonu ve ayrıntıları

Petrol-İş'in yetkili olduğu Petlas fabrikasında, 25 Aralık 2018'deki seçimlerde baştemsilci olan Osman Pişkin, sendika tarafından baştemsilcilik görevinden alındı. Yine sendika tarafından seçilen temsilcilerden biri değil, yedek üyeler arasından bir işçi baştemsilcilğe atandı.

Aslında olaylar yeni değil, temsilcilik seçimlerinin yapıldığı 25 Aralık öncesine dayanıyor. Seçimler öncesinde, Petrol-İş Kırıkkale Şube'nin ve Genel Merkez'in uyguladığı politikalara karşı muhalif tutumuyla bilinen Osman Pişkin'in adaylığına karşı, Kırıkkale Şube yönetimi Petlas işçilerine Pişkin'i seçmemeleri yönlü propaganda yapıyor. Ancak bu anti-propagandaya rağmen Pişkin seçimleri kazanıp, Petlas işçilerinin baştemsilcisi oluyor. Seçimin bir gün ardından ise şube yöneticisi, Petlas'ta seçilen baştemsilciyi kastederek, "Ben ona temsilcilik yaptırmayacağım, zaten görevden alacağız" şeklinde cümlelerle işçileri de temsilcileri de açıkça tehdit ediyor.

Bu zaman zarfında gerek merkez gerekse şube yönetimi fabrikaya uğramaz oluyorlar. Mart ayında fabrika genel müdürü, baştemsilci Osman Pişkin'i telefonla arayarak görüşme talebinde bulunuyor. Görüşmenin içeriğinin Kısa Çalışma Ödeneği olduğunu belirtiyor. Bunun üzerinde Osman Pişkin, şubeyi arayarak durumdan haberdar edip, diğer temsilci arkadaşları ile birlikte görüşmeye gideceğini bildiriyor. Ancak

şube izin vermiyor. "Gidemezsiniz", "görüşemezsiniz" türünden sözlerle engelmeye çalışıyor. Buna rağmen Osman Pişkin ve diğer temsilciler Kısa Çalışma Ödeneği'nin işçilere etkisinden dolayı Genel Müdür ile görüşmeye gidiyorlar. Görüşme gerçekleştiriliyor.

Görüşmede, Petlas Genel Müdürü tarafından, "Kısa Çalışma Ödeneği" konusunda sendika genel merkezinin haberdar olduğu ve temsilcilerin de işçileri bilgilendirmeleri için kendileri tarafından çağrıldıkları söyleniyor. Herhangi bir anlaşma ya da başka bir konu hakkında konuşma yaşanmadan görüşme sonlandırılıyor.

Bu olayın 5 gün sonrasında Petrol-İş Genel Başkanı'nın da aralarından olduğu bir Genel Merkez ekibi fabrikaya gelerek Petlas yönetimi ile görüşme gerçekleştiriyor. Görüşmeden ne temsilcilere ne de işçilere bahsediliyor. Osman Pişkin bu durumu işçilere aktarıyor. Genel Merkez yöneticilerinin yönetimle görüştüğünü ancak kendilerinin ne hakkında görüştiklerini bilmediklerini anlatıyor.

Son iki olay Osman Pişkin'in sendika baştemsilcilği görevinden alınmasının gerekçesi haline getiriliyor. Görevden alma 18 Temmuz tarihinde gerçekleştiriliyor. Ancak görevden alınmasının belgesi 30 Temmuz'da Osman Pişkin'in eline ulaşıyor. Pişkin görevden alındığını ilk olarak sendikadan değil, fabrika yönetiminden duyuyor. Temsilcileri seçen işçilere de görevden alınan temsil-

ciye de görevden alınma haberi, fabrika yönetimi tarafından iletiliyor.

Bu olay Petrol-İş'e hakim olan bürokratik ağalığın ne boyuta geldiğinin önemli göstergelerinden biridir. Halen ne şube ne de fabrika yönetimi işçilere bir açıklama yapmış bulunuyor. Mevcut temsilcilerden değil de yedeklerden birinin baştemsilcilğe getirilmesi işçiler tarafından öfke ile karşılanıyor. Sendikada sadece kendilerine yakın olan insanları belli makamlara getirmeler, muhalif olan, şube veya genel merkez yönetimi ile aynı düşünmeyen herkesi görevden almalar Petrol-İş'teki hakim bürokratik anlayışın yalnızca yeni örnekleridir.

İşçiler, bu görevden almalara ve Petrol-İş'in ülkedeki gibi tek adam diktası altında sömürülmesine izin vermemelidir. İşçilerin iradesi bu yapılan hukuksuz görevden alma ile çiğnenmiştir. Temsilcilerini geri çağırarak hakları onları seçen işçilerde olmalıdır.

Bugün görevden alınanlara sahip çıkmak, görevden almaların karşısında durmak önemli bir görevdir. Bu her bilinçli işçinin, temsilcinin sorumluluğudur. Bugün bu görevden almalara sessiz kalmak, sermayedarlar tarafından dayatılan köleliğe sessiz kalmakla aynı anlama gelmektedir.

"Söz, yetki ve karar" hakkının işçilerde olduğu bir sınıf sendikacılığı anlayışı yaratmak için tüm Petrol-İş üyesi işçiler görevle!

PETROKİMYA İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Parti, merkeziyetçilik, adem

Leninist partinin temel özelliklerinden birisi merkeziyetçi olmasıdır. Demokratik merkeziyetçilik olarak adlandırılan ilkede bir savaş örgütü için esas olan merkeziyetçiliktir. Merkeziyetçilik içe dönük yönetsel bir tutum olmaktan çok, sınıf mücadelesinin kaçınılmaz bir gereği olan siyasal bir olgudur.

Merkeziyetçilik olmadan genel yaklaşımlardaki (ideolojik, politik, taktik) birliğin pratik bir birliğe dönüşmesi sağlanamaz. Pratik birliğin olmadığı yerde ise ideolojik birlik de uzun vadede korunamaz. Merkezileşmiş bir örgütsel yapıya ve buna dayalı bir örgütlenme anlayışına sahip olmayan bir parti, değil sınıf mücadelesine önderlik etmeyi, kendi varlığını bile bütünlüklü olarak sürdürmeyi başaramaz.

LENİNİST MERKEZİYETÇİLİK ANLAYIŞI

Buna rağmen leninist merkeziyetçilik anlayışı ortaya konulduğu ilk andan itibaren çok şiddetli eleştirilere maruz kalmıştır. Aralarında Rosa Luxemburg, Troçki gibi önemli devrimcilerin de bulunduğu birçok kişi, Lenin'in ortaya koyduğu merkeziyetçilik anlayışını eleştirmiş, bu yaklaşımın sınıfın yerine partiyi, partinin yerine de merkezi önderliği geçiren bir sonuca yol açacağını iddia etmiştir. Ekim Devrimi ve Bolşevik Parti deneyimi bu eleştirilerin yersizliğini bütünüyle ortaya koymuş, merkeziyetçilik de Bolşevik Parti'nin diğer temel özellikleri gibi evrenselleştirilmiştir.

Ama merkeziyetçilik tartışması hiçbir zaman tam olarak bitmemiştir. Özellikle gerici dönemlerinde konu tekrar tekrar tartışılmış, birçok tez ve teori ileri sürülmüştür. Bunlardan en revaçta olanlardan biri, leninist parti teorisindeki "katı merkeziyetçiliğin" Rusya'nın o günkü (1900 yılların başı) özgün şartlarından kaynaklı bir "çubuk bükme" olduğudur. Onlara göre, Lenin tarafından ortaya atılan merkeziyetçilik düşüncesi Rusya'daki sınıf mücadelesinin özgün şartlarının ürünüdür. Bu nedenle leninist partinin temel özelliklerinden biri olarak kabul edilemez. Zaten sonrasında Lenin'in kendisi de bu fikirlerden vazgeçmiştir vb. Bunu öne sürenlerin önemli bir kıs-

mının önce devrimci örgüt fikrinden, sonra da devrim mücadelesinden kopup gitmeleri tesadüfi değildir. Çünkü; "Bir savaş örgütü olan partide merkeziyetçilik, partinin iktidar perspektifiyle doğrudan bağlantılı bir sorundur." (EKİM 1. Genel Konferansı / Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler). Devlet çatısı altında merkezileşmiş burjuva sınıf iktidarına karşı işçi sınıfının merkezileşmesini sağlamak için mücadele eden partinin de merkezi olarak örgütlenmesi olmazsa olmaz bir gerekliliktir. Bu nedenle bizler için tartışma, merkeziyetçiliğin gerekli olup olmadığı değil, merkeziyetçiliğin nasıl uygulanması gerektiği üzerine olabilir.

Lenin'in merkeziyetçilik tartışmalarında öne çıkardığı bazı temel vurguların o günkü Rusya gerçekliği ile doğrudan bir ilişkisinin bulunduğu elbette doğrudur. Güçlenen işçi hareketine rağmen dönemin Rus sosyal-demokrat hareketi ideolojik birlikten, merkezileşmiş bir örgütlenmeden, kurumsallaşmış bir merkezi yönetimden yoksun, birbirinden büyük ölçüde kopuk mahalli örgütlemelere dayanmaktaydı. Böyle olunca da merkezileşme tartışmasının öne çıkan yanı, "her türlü bilgi ve ilişkinin merkezileştirilmesi ve merkezi önderliğin yönetim ve denetimine sunulması" görevi üzeri-

rudur.

EKİM III. Genel Konferansı, o günün önderlik ve kadro sorunlarını tartışırken, Lenin'in merkeziyetçilik-âdemi merkeziyetçilik ilişkisine yaklaşımını şöyle aktarır:

"Bu, bizi bütün parti örgütünün bütün parti faaliyetinin çok önemli bir ilkesine vardiıyor: Bir yandan, hareketin ve proletaryanın devrimci mücadelesinin ideolojik ve pratik yönetimi açısından mümkün olan en fazla merkeziyetçilik gerekli iken, öte yandan parti merkezinin (ve dolayısıyla bir bütün olarak partinin) hareketten sürekli olarak haberdar edilmesi ve partiye karşı sorumluluk açısından, mümkün olan en fazla ademi merkeziyetçilik gereklidir. ... Hareketin yönetimini merkezileştirmeliyiz. Aynı zamanda (...) partinin tek tek üyeleri, partinin tek tek çalışmalarına katılanlar ve partiye dahil olan ya da bağlı bulunan her çevre açısından, partiye olan sorumluluğu mümkün olduğu kadar, ademi merkeziyetçilik gereklidir. Bu ademi merkeziyetçilik devrimci merkeziyetçiliğin zorunlu bir ön koşulu ve zorunlu bir düzelticisidir." (Örgütlenme, Kaynak Yayınları s.67-68, Aktaran **EKİM 3. Genel Konferansı / Siyasal ve örgütsel değerlendirmeler**, s.156-157)

"Bilgi", "denetim" ve "yönetimin" merkezileştirmesine dönük vurguların esas alınmasının o günün özgün şartlarıyla bağlantısını ortaya koymakla birlikte bunların evrensel önemine dikkat çeken Konferans, konunun Lenin tarafından "parti faaliyetinin son derece önemli bir ilkesi" olarak formüle edildiğinin altını çizer.

Tam da o günün önderlik ve kadro sorunları tartışılırken başvurulan bu düşüncenin bir diğer önemli yanı ise, devrimci örgütün merkezileştirilmesi ile sınıf hareketinin merkezileşmesi görevi arasında kurduğu bağdır. Kendisine yönelik tüm saldırıların aksine leninist merkeziyetçilik, sınıfın merkezileşme ihtiyacını yerine getirmek için sınıf mücadelesinin bütün bilgi ve deneyimini partide toplamaya çalışan bir anlayışın ürünü olmuştur.

neydi. Ancak o günkü özgün koşullarda dahi merkeziyetçilik hiçbir zaman politik ve ideolojik içeriğinden soyutlanıp, "üstün altı yönetmesi" mekanikliği içinde ele alınmadı. Leninist önderlik anlayışı sadece güçlü bir ideolojik çizgiye değil aynı zamanda güçlü bir siyasal yönetim becerisine dayanıyordu. Merkez her şeyden önce ideolojik-politik önderlik mekanizmasıydı. Örgütün pratik yönetimi ise, sadece dar bir merkezi yapıya değil siyasal çalışmanın değişik alanlarında yer tutan güçlü mahalli örgütler ve kadroların aktif katılımına dayanıyordu. Bu kadro ve örgütlerin partinin düşünsel yaşamına katkısı da küçümsenemeyecek boyutta gerçekleşiyordu. Leninist parti sadece merkeziyetçi değil, onun zorunlu bir önkoşulu ve düzelticisi olarak ademi merkeziyetçiydi de.

"DEVRİMCİ MERKEZİYETÇİLİĞİN ZORUNLU BİR ÖN KOŞULU VE ZORUNLU BİR DÜZELTİCİSİ OLARAK ÂDEMİ MERKEZİYETÇİLİK"

Ademi merkeziyetçilik çoğu zaman haklı olarak, partiye karşı görev ve sorumluluğun alta doğru yayılması, partinin merkezi yönelim ve politikalarının bütün kadrolara mal edilmesi biçiminde ele alınır. Haklı olarak diyoruz, zira bu ademi merkeziyetçiliğin en temel unsu-

i merkezîyetçilik ve önderlik

A. Murat

MERKEZİYETÇİLİK SINIFA ÖNDERLİK İDDİASININ GEREĞİ BİR MÜCADELE ANLAYIŞIDIR

Merkezîyetçilik bir işleyişten çok sınıf hareketine önderlik ihtiyacına yanıt veren bir mücadele anlayışıdır. Esas olarak yetki ve sorumluluğun dar bir merkezi organda toplanmasına değil, tüm bilgi, birikim ve deneyimlerin merkezleştirilmesi yoluyla örgütün ve onun üzerinden de sınıf hareketinin tekrar tekrar eğitilip silahlandırılmasına dayanır. Bu başarıldığında, “merkez” geniş yetkilerle donatılmış dar bir örgütsel bir aygıt olmaktan çıkar, “gücünü ve otoritesini partinin toplam birikiminin temsilinden alan”, kendisiyle birlikte bütün partiyi sınıf hareketine müdahale üzerinden konumlandıran bir önderlik mekanizması-na dönüşür.

Bu süreç doğası gereği yetki ve sorumluluğun merkezden yerele doğru paylaşılıp kurumsallaştırıldığı bir biçimde işlemek zorundadır. Örgütsel demokrasi de gerçek işlev ve anlamını böyle bir işleyiş içinde bulur.

Merkezîyetçiliği altın üst tarafından doğrudan yönetilmesi derekesine düşürmek, işin özünü gözden kaçırmaktır. Bu parti örgütünün tüm fonksiyonlarının dar bir mekanizmaya havale edilmesi manasına gelir ki, bu hem mümkün değildir, hem de canlı bir örgütsel iç yaşamı zaafa uğratacağı için kadro ve örgütlerin gelişimine zarar verir. Dayandığı birimlerin görev, yetki ve sorumluluklarını kendi üstüne alan, yakın önderlik adına onların süregiden pratiği içinde sürüklenen bir merkezi önderlik anlayışı, yalnızca kendi asli görevlerini yerine getirmede yetersiz kalmaz, aynı zamanda niyetinden bağımsız olarak yerel inisiyatiflerin gelişip güçlenmesini de yavaşlatır. Oysa leninist merkezîyetçilikte amaç bunun tam tersidir. İdeolojik, politik ve pratik olarak bütünlüklü, bu bütünlüğün ürünü sıkı bir disipline sahip, kendi kendine her açıdan yeten inisiyatifli örgütlere dayanan canlı bir partidir.

MERKEZİYETÇİLİK VE ÖNDERLİK

İnisiyatifli ama aynı zamanda disip-

linli bir parti çalışması, tek tek örgütlerin “üstten gündelik olarak yönetilmesi” ile değil, “sistemik olarak eğitilerek yönlendirilmesiyle ve böylece kendine yeterli hale getirilmesiyle” başarılabilir. Bir önderliğin asli görevi tek tek örgütleri yönetmek değil, ideolojik-politik görevleri esas alarak bütün partiyi yönetmektir. Sıkı bir merkezîyetçilik ve altın üste tabiliği tam da bu işlev yerine getirilebilsin diye vardır. Sorun, yapılacak tüm işlerin bir merkezden planlanması, her bir sorun ve pratiğe tek tek söz yetiştirilmesi, emir ve talimatlarla işlerin bir şekilde yürütülmesi değil, partinin toplam birikiminin yarattığı “en ileri düzeye” örgütün ve kadroların yeniden yeniden kazanılmasıdır. Bu yeniden kazanma süreci aynı zamanda toplam birikimin yeniden üretilmesi sürecine de bütün örgütü katmak manasına gelir.

Komünistler başından itibaren bu konuda açıklığa sahip olmuşlardır.

“Yönetici organlar, karar ve uygulamalarında, alt örgütleri her somut adımda yeniden kazanmaya çalıştıkları, bu karar ve uygulamaların hayata geçmesinde onlara inisiyatif verebildikleri oranda, merkezîyetçiliğin bürokratik bir uygulamasını dışlamış ve demokratik merkezîyetçiliği hayata geçirmiş olurlar.

“Marksist-leninist bir örgüt, demokrasiyi, onu salt seçime indirgeyen biçimsel bakıştan ayrı olarak, örgüt içi katılım ve açıklığı her aşamada sağlamak, alt organlara inisiyatif tanımak, görev ve sorumluluklarda ademi-merkezîyetçiliği tam anlamıyla uygulamak olarak kavrar.” (EKİM I. Genel Konferansı / Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler)

Politik önderliğe dayalı çalışma tarzı ve önderlik sorunlarına dair tartışmaların yeterince sindirilebilmesi, aynı zamanda merkezîyetçilik ve ademi merkezîyetçiliğin doğru kavranması ile bağlantılıdır.

ÖNDERLİK VE POLİTİK ÖNDERLİĞE DAYALI ÇALIŞMA TARZI

Önderlik devrimci mücadelenin en kilit kavramlarından biridir. Topluma işçi sınıfının önderliği, işçi sınıfı içinde parti-

nin önderliği ve parti içinde merkezi önderlik (EKİM III. Genel Konferansı).

Merkezîyetçilik olmadan etkin bir önderlik tasavvur bile edilemez. Öte yandan doğru bir önderlik anlayışı yoksa, merkezîyetçilik sadece bürokrasi ve atalet doğurur. Devrimci mücadelede en önemli sorunların başında önderlik sorunu gelir.

Küçük-burjuva halkçılığından yalnızca ideolojik değil örgütsel bir kopuş da yaşayan hareketimiz, başından itibaren örgütsel sorunlara ideolojik içeriği ile yaklaşmış, küçük-burjuva devrimciliğinin örgütsel anlayışının eleştirisine dayalı bir örgütsel gelişim süreci yaşamıştır. Sınıf hareketindeki gerileme ve devrimci hareketteki dağılmaya rağmen sürdürülen bu gelişim süreci içinde önderlik sorunları da, aynı siyasal öze dayalı olarak ama her dönemin öne çıkan somut başlık ve görevleri üzerinden yeniden yeniden tartışılmıştır. Bu tartışmalardan çıkan sonuçlar üzerinden örgütsel yaşantımıza sürekli müdahalelerde bulunulmuştur.

İlk belgelerden EKİM I. Genel Konferansı’na, tasfiyeciliğe karşı mücadeleden bizi partiye taşıyan EKİM III. Genel Konferansı’na ve nihayet oradan TKİP Kuruluş Kongresi’ne bütün bu tartışmalara dikkatle bakıldığında, örgüt, kadro ve önderlik sorunlarına dönük olarak çok geniş bir yazılı birikime sahip olduğumuz rahatça görülebilir.

Partimiz 20. yılına sarsılmaz bir ideolojik birlik, sürekliliği ve kurumsallığı sağlamış bir örgütsel yaşam ve bu ikisine dayalı işçi sınıfı merkezli sistemik bir faaliyet kapasitesi ile girilebilmesinde, bu birikimin ve bu birikimin ifadesi olan önderlik düzeyinin çok özel bir yeri vardır.

Ancak açık bir olgudur ki, özellikle Kuruluş Kongresi sonrasında alınan darbeler ve Büyük Zindan Direnişi sürecinin yıkıcı etkisinden bu yana, güçlü bir önderlik mekanizması yaratmada zorlanmalar yaşatılmaktadır. Kendini daha çok politik-pratik alanda ortaya koyan bu zorlanma, ona yol açan etmenlerle birlikte değişik zamanlarda, farklı platformlarda tartışma konusu edilmiş ancak ortaya konulan müdahale planları üze-

rinden soruna kalıcı bir çözüm üretmede yeterince başarılı olunamamıştır. Bunda kadroların ve örgütlerin yetersizlikleri önemli bir rol oynasa da, temel neden III. Parti Kongresi’nde “politik önderliğe dayalı çalışma tarzı” olarak formüle edilen ve hareketimizin başından itibaren sahip olduğu örgüt ve önderlik anlayışının, günün politik ve örgütsel sorunları üzerinden güncellenmesine dayalı müdahalenin gereklerini yerine getirmede yaşanan zorlanmadır.

Yakın dönemin tartışma platformlarında ve son olarak VI. Parti Kongresi’nde “politik önderliğe dayalı çalışma tarzı” ve buna dair sorun alanları yeniden ele alınmış, mevcut önderlik pratiğimizde kapsamlı bir değişikliğe gidilmesi gerektiğinin altı bir kez daha kuvvetle çizilmiştir.

“Partinin geneline önderlik, bu önderliğin ideolojik-politik bir çerçevede yine partinin geneline hitap edecek, partinin genelini kucaqlayacak bir biçimde gerçekleşmesi” düzeyine sıçratılmamıştır. Bu sıçramanın sağlanması, partinin ileri kadrolarının kendi dar örgütsel görevlerinin ötesine geçerek partinin ve sınıf hareketinin toplamına müdahale etmeyi öne alan bir çalışma biçimi içinde kendilerini yeniden konumlandırmayı başarabilmeleriyle sağlanabilirdi.

Artık açık bir olgudur ki, bir dönemin kadrosal ve örgütsel ihtiyaçlarının ürünü olarak öne çıkarılan ve “yakın önderlik” olarak formüle edilen çalışma tarzı, devrimci örgütün yeniden inşası sürecinde oynayabileceği rolü oynamıştır.

Dar manada örgütü değil sınıf hareketini yönetmeye çalışan, kendini ve dolayısıyla partiyi bu açıdan eğitip donatmayı temel görev olarak ele alan, faaliyetle olan ilişkisinden gündelik görevlerin tespitine, her türlü pratik sorumluluğa bu öncelikler üzerinden yaklaşan bir önderlik anlayışının tüm partiye hakim kılınması, her şeyden önce merkezîyetçilik ve ademi merkezîyetçilik ilişkisinin doğru ele alınmasıyla başarılabilir.

Örgüt ve önderlik sorunları kapsamındaki tartışmalara devam edeceğiz...

(EKİM, SAYI: 316, NİSAN 2019)

ABD Ortadoğu'da yeni felaketler peşinde koşuyor

Son iki ay içerisinde Basra Körfezi'nde yaşanan gelişmeler Ortadoğu'daki gerilimi tehlikeli bir hale getirmiş bulunuyor. Bunun başlıca sorumlusu, İran'a karşı provokasyonlarını, saldırgan ve savaşçı politikalarını pervasızca tırmandıran ABD emperyalizmidir. Trump, 2015 nükleer anlaşmasından tek taraflı olarak çekildiğinden bu yana yıkıcı ekonomik yaptırımları ağırlaştırmanın yanı sıra bölge geneline de adeta askeri yığınak başlattı.

Bunun son örneği, Pentagon'un, "güvenliği korumak ve bölgede istikrarı güçlendirmek" iddiasıyla Riyad'daki Prens Sultan Hava Üssü'ne 500 asker konuşlandırdığını duyurması oldu. ABD, söz konusu üsse bir Patriot füze bataryası kurmayı da planladığını açıkladı. Kral Selman bin Abdulaziz ise "bölgenin güvenliği ve istikrarının savunulması, barışın garanti altına alınmasında ortak çalışma düzeyinin yükseltilmesi" amacıyla, Amerikan kuvvetlerinin ülkeye girişine onay verdiğini ilan etti.

ABD emperyalizmi, uçak gemileri dahil deniz ve hava güçlerini Basra Körfezi'ne yığmaya devam ediyor ve bölgedeki askeri varlığını güçlendiriyor. ABD'nin Ortadoğu'da toplam 46 askeri üssü bulunuyor. Katar, Bahreyn, Kuveyt, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Mısır, İsrail, Suriye, Ürdün, Irak, Türkiye ve Umman, ABD'nin askeri güç bulundurduğu Ortadoğu ülkeleridir.

ABD, Körfez'in en büyük ülkesi Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'daki "Prens Sultan Hava Üssü"nde bulunan askerlerini 2003 yılında Katar'daki askeri üsse çekerek, Suudi Arabistan'daki askeri varlığını sonlandırmıştı. Ancak, Riyad'ın 20 kilometre güneydoğusunda yer alan ve İskan Köyü Yerleşkesi adı verilen bölge, Suudi Arabistan Ulusal Muhafızları Modernleştirme Programı vb. gerekçelerle Amerikan askerlerine ev sahipliği yapıyor.

ORTADOĞU'DA YENİ VE DAHA BÜYÜK SAVAŞLARA DOĞRU

ABD emperyalizminin Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da "insan hakları-demokrasi-özgürlük" ve "terörle mücadele" adı altında işlediği barbarca suçların yakın ve güncel örnekleri olarak Afganistan, Irak, Suriye, Libya ve Yemen'deki dehşetli tablo biliniyor. Bu ülkeler yerle bir edilerek

milyonlarca insan katledildi, on milyonlarca ise mültecilik cenderesinde insani koşullardan mahrum kalmak gibi acı bir yaşamın kucağına terk edildi. Tüm bu barbarlıklar, petrol bölgeleri üzerinde ABD'nin dizginsiz egemenliğini kurmak, çıkarları önünde engel kabul ettiği ülkelere boyun eğdirmek, rakipleri karşısında üstünlük sağlamak ve en sonu küresel hegemonyasında yaşanan çözülmeyi durdurmak için yapıldı-yapılıyor.

Fakat tüm bunlar, ABD'nin arzuladığı sonucu elde etmeye ve küresel gücündeki çözülmeyi durdurmaya yetmedi. Dolayısıyla o, Ortadoğu'da yeni ve daha büyük savaşlara hazırlanıyor.

ABD'nin hedefinde ise İran bulunuyor. Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve İsrail'e yaslanan Trump yönetimi, İran'ın bölgede artan etkisi karşısında dehşete kapılıyor ve mutlak şekilde kukla bir rejim hedefliyor. Dünya barışı için en büyük tehdit olarak ABD'nin, İran'a saldırmak için "tüm seçeneklerin açık olduğunu", İran'ın "dünya barışı için en büyük tehdit olduğu"nu tekrarlayıp durması, Tahran'ın başına çok arzuladığı bombaları yağdırmak içindir.

ABD'nin bölgedeki temel hedefleri arasında İsrail'in güvenliğinin pekiştirilmesi, bölgenin enerji kaynakları üzerinde egemenlik, İran'ın bölgede büyüyen etkisinin önlenmesi ve İran rejiminin değiştirilmesi ya da yıkılması, Rusya'nın Ortadoğu'da yükselen nüfuzunun dizginlenmesi ve ekonomik gücüyle bölgede ağırlığı artan Çin'in yükselen etkisinin elimine edilmesi vb. yer almaktadır. Bu hedeflere ulaşmak için savaşçı politikalarını tırmandırmakta ve dünya barışı için tehdit olarak gördüğü/gösterdiği İran'a saldırmak için olmadık bahaneler üretmekte, çeşitli provokasyonlar kışkırtmaktadır. Dolayısıyla İran'a karşı savaş sürekli olarak gündeme getirilip canlı tutuluyor. Bu amaç çerçevesinde hazırlıklar ve planlamalar yapılıyor, tatbikatlar dü-

zenleniyor.

ABD emperyalizmi, Batılı müttefikleri ve bölgedeki uşakları, İran'a karşı bir savaşın "zorunluluğunu", İran'ın nükleer silah edinme çabalarıyla gerekçelendiriyorlar. Boğazlarına kadar nükleer silahlarla donanmış olanlar ve kirli amaçlarının gerektirdiği durumlarda ise bunu kullanmaktan çekinmeyeceklerini açıklan ilan edenler, nükleer silah edinmek isteyen İran'ı ne ilginçtir ki bizzat nükleer silah kullanma tehdidiyle engellemeyi düşünebiliyorlar. Ayrıca tepeden tırnağa modern bir savaş makinası olan ve Ortadoğu'nun nükleer gücü konumundaki İsrail'in nükleer silahlarını sorun etmeyenler, hatta onu bu silahlarla donatanlar İran'a çullanmak isteyen aynı güçlerdir. İşte bu, emperyalist dünyanın mide bulandıran ikiyüzlülüğü ve çifte standardıdır ve ancak bu arsızlıkla sergilenebilir.

İran'a yönelik olarak hedeflenen savaşın tek gerekçesi onun bu silahları elde etmesini engellemekle sınırlı değildir. Büyük petrol ve doğalgaz kaynaklarına sahip olmakla birlikte dünyanın en önemli petrol ve doğalgaz havzalarının da merkezinde bulunuyor olması ve bunun ona önemli bir jeostratejik konum kazandırması, İran'a yönelik savaş çığırtkanlığının öteki nedenleri arasındadır. Dolayısıyla Washington yönetimi, aynı zamanda bu enerji zengini ve stratejik açıdan yaşamsal olan bölgede, İran'a boyun eğdirmeyi amaçlıyor.

ABD SALDIRGANLIĞININ ŞAKŞAKÇISI OLARAK SUUDİ ARABİSTAN

ABD'nin İran'ı hedef alan savaş politikalarına en hararetli desteği veren ülkelerden birisi Suudi Arabistan'dır. Ortadoğu'da ABD'nin köleci egemenliğinde rol üstlenen Suudi rejimi, bölgedeki hemen tüm belalardan da sorumludur. Arap ve İslam coğrafyasındaki entrikaların, kirli-karanlık işlerin de oyuncusudur. CIA tarafından kurulan Taliban, El Kaide,

İŞİD, Nusra gibi barbar çete sürülerinin de finansörüdür. Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve İsrail ile birlikte İran'ın bölgedeki etkisini ne yapıp edip engellemek istiyor ve ABD'nin müdahalesini dört gözle bekliyor. Dahası İsrail'le birlikte onu bunun için kışkırtıyor.

ABD'nin bölgedeki çok yönlü hedeflerinin gerçekleşmesinde Suudi Arabistan önemli bir uşaktır. İsrail ile yakın ilişkileri, Körfez'deki Arap ülkeleri üzerindeki büyük etkisi, Arap NATO'su gibi projelerde baş rol oynaması, İran ile rekabet içinde olması ve İran'a karşı bölgede yürütülen vekalet savaşlarının en güçlü mali finansörünü üstlenmesi, ABD'nin en büyük silah tedarikçisi olması vb. yönleriyle Suudi krallığı ABD için vazgeçilmezdir. Suudi hanedanlığı aynı zamanda ABD için yüz milyarlarca dolar aşırmanın da kaynağıdır. Suudileri silaha boğan ABD, Trump döneminde süresi 10 yıla yayılan ve değeri 380 milyar doların üzerinde silah satış anlaşması imzaladı ve bunun 110 milyar dolarlık kısmını hemen cebeye indirdi. Öteki Körfez ülkelerinden de yüz milyarlarca dolar para sızdırmaktadır.

Petrol fiyatları ve OPEC'in üretim politikası vb. konular üzerinde uşak-efendi (ABD-Suudi rejimi) arasında zaman zaman sorun alanları oluşabiliyor. Trump yönetiminin, Suudi Arabistan'a yaptığı üretimi arttırma çağrısı karşısında Riyad kulaklarını tıkamaya çalışmak gibi bir tutum sergileyebiliyor. Bu durumda da elbette ki Washington'ın hismine uğrayabiliyor. Keza Trump'ın, "Biz olmazsak iki hafta ayakta kalamazsınız" tehdidine maruz kalabiliyor. Zira bu bir gerçeği de dile getiriyor. ABD'nin koruyucu şemsiyesi olmasa sadece Suudi hanedanlığı değil, Körfez'in tüm emir ve şeyhliklerinin nefes alması bile meçhuldür.

Amerika'nın hizmetinde olmayan kral, şeyh ve emirlerin yönettiği ülke yoktur. İran'ın Şii tehlikesini bahane ederek Körfez'in kral, emir ve şeyhlerini kendisinin ve İsrail'in hizmetine sokan ve çıkarlarına bekçilik yaptıran ABD'nin 2015 tarihli İran nükleer anlaşmasından çekilmesini ve ABD'nin İran saldırganlığını büyük bir memnuniyetle karşılayan da bunlardır.

Suudi rejiminin ABD ve İsrail ile yakın ilişki içinde olmasının İslam dünyasında, kendisine yönelik öfkeye neden olduğu-

nu bilse ve Rusya ve Çin'in küresel ve bölgesel ölçekte yükselen ağırlığını dikkate alıp onlarla ilişkilerini geliştirmeye çalışsa da onun ABD bağımlılığı ve uşaklığı yapısaldır. Bunun ödülünü ise görmekteyiz. Kaşıkçı cinayeti buna iyi bir örnektir. Hem herkesin, Kaşıkçı'yı öldürme emrini Suudi kralının verdiğini bildiği ve bunu ileri sürdüğü halde, Japonya'daki zirvede onunla konuşmak için adeta sıraya girdiği görüldü. Bunun bir yanı paranın gücü ise öteki tarafı da ABD'ye sunulan hizmetin ödülüdür.

AYNI ZAMANDA SINIF VE KİTLE HAREKETİYLE SARSILAN BİR COĞRAFYA

Ortadoğu ve Kuzey Afrika sadece emperyalist saldırganlık ve savaş, etnik, dinsel ve mezhepsel boğazlaşmalarla ve istikrarsızlıkla sarsılan ve harabeye çevrilen bir coğrafya değil. Devasa toplumsal eşitsizliklerle, yoksulluk ve açlıkla, küresel krizin yarattığı yıkıcı sonuçlarla ve çürümüş diktatörlüklerin uyguladığı acımasız devlet şiddetiyle de karakterize olan bu coğrafya, aynı zamanda sınıf ve kitle mücadeleleriyle de sarsılıyor. İşçi ve emekçiler bu acılı coğrafyanın tüketici bataklığı içinde kendilerine bir çıkış yolu arıyorlar.

Özellikle de 2018'den beri, bölge genelinde yeni bir sınıf ve kitle mücadelesi dalgası yükseliyor. İran'dan İsrail'e, Türkiye'den Tunus ve Mısır'a, Fas'tan Sudan ve Cezayir'e kadar bu böyledir. Bu ve benzeri ülkeler, grev dalgalarıyla, halk isyanlarıyla, ekme ayaklanmalarıyla, devasa protesto gösterileriyle sık sık gündeme geliyorlar. Aylardır Sudan'da devam eden isyan, Sudan diktatörü olan El Beşir'i devirebildi. Onlarca yıldır ülkenin servetini yağmalayan Cezayir yönetimi, işçi sınıfının ve emekçilerin öfkesi karşısında makyaj tazeleme mecburiyetinde kalabildi vb.

Bu coğrafyadaki büyük toplumsal kaynaşmalar, yazık ki örgüt ve önderlikten yoksun olmanın acı sonuçlarını yaşamaktadırlar. Gerçek devrimci partilerin ve sınıfın hazırlıksız olduğu, dolayısıyla gelişmelerin seyirinde etkin bir rol oynamadığı durumlarda, kitle hareketleri emperyalistlerin ve işbirlikçi sınıfların yanı sıra İslami akımların yönlendirmelerine ve denetimlerine takılabilmekte ve gelişmeler düzenin daha sağlam bir şekilde ayakta kalabilmesiyle sonuçlanabilmektedir. Dün Tunus ve Mısır, bugün Sudan ve bir biçimde Cezayir güncel örneklerdir. Örgüt ve önderlikten yoksun olan büyük toplumsal patlamaları emperyalistler ve işbirlikçi egemen sınıflar, demokrasiye geçiş aldatmacasıyla düzeni yeni biçimler içinde restore etmek olanağına çevirebilmektedirler.

Filistin yönetimi "Oslo Anlaşması"nı askıya aldı

Filistin yönetimi, çeyrek asır önce İsrail ile imzalanan "Oslo Anlaşması"nı askıya aldığını ilan etti. ABD gözetiminde siyonist İsrail Başbakanı ile dönemin Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) lideri Yaser Arafat tarafından imzalanan anlaşma, Birinci İntifada'nın yarattığı basıncın ürünüydü. Beyaz Saray'ın bahçesinde bir seremoni eşliğinde imzalanan anlaşma ile bazı tavizler karşılığında Filistin direnişinin tasfiyesi hedeflenmişti.

"Oslo Barışı" diye anılan anlaşma ne barış getirdi ne de anlaşmanın Filistin sorununun çözümüne katkısı oldu. Batı Şeria ile Gazze Şeridi arasında bölünen bir Filistin yönetimi kurulsa da İsrail'in toprak gaspı, katliamları, toplu tutuklamaları arsızca devam etti. Nitekim direnişçi örgütler ilk andan itibaren anlaşmayı reddettiler. Ancak FKÖ'de etkin olan El Fetih'le bazı gruplar, Oslo'ya umut bağlayarak İsrail'le iş birliği yapmayı kabul ettiler.

Bu uğursuz anlaşmadan çeyrek asır sonra Filistin halkının sorunları hafiflemek bir yana daha da ağırlaştı. Trump'ın ABD başkanı seçilmesiyle küstahça bir planın hedefi haline getirilen Filistin halkı, kader belirleyici bir tasfiye saldırısıyla karşı karşıya bulunuyor. Trump'ın ırkçı-siyonist rejime verdiği desteğin ürünü olan "Asrın Anlaşması"yla Filistin davası yine bazı kırıntılar karşılığında tasfiye edilmek isteniyor.

Bu uğursuz planın patenti ABD'den, finansı şeriatçı Körfez şeyhlerinden, icraatı siyonist rejimden. Filistin halkını kırıntılara razı edebileceğini varsayan bu "üçlü şer eksen" ne iyi ki, ummadığı bir direnişle karşılaştı. Uzlaşmacı Filistin yönetimi bile anlaşmayı ilk andan itibaren

reddetti. Mahmud Abbas gibi "Amerikan barışı"na umut bağlamış bir lider dahi anlaşmayı tanımadığını ilan etti. Filistin halkıyla direnişçi örgütler ise, anlaşmayı bozguna uğratmak için var olan tüm güçleriyle mücadele edeceklerini ilk günden ilan ettiler.

Mahmut Abbas'ın Oslo Anlaşması'nı askıyla alma kararı almasında, Filistin halkının "Asrın Anlaşması" diye adlandırılan saldırıya karşı gösterdiği tepkinin önemli bir payı var. Hem direnişçi örgütlerin hem El Fetih içindeki direniş yanlısı kesimlerin kararlı bir tutum almalarının, Abbas'ın bu 'cüretli' adımı atmasında rolü var.

Basınc altında alınmış olsa da askıyla alma kararı önemlidir. Zira Filistin halkının davasını tasfiye etme hevesine kapılan "üçlü şer eksen"ne teslimiyetin reddedildiği mesajı güçlü bir şekilde verilmiş oldu.

Oslo anlaşmasının askıya alınması, Filistinli tüm örgütler tarafından hararetle selamlandı. Bu gelişme, Filistin hareketleri arasındaki parçalanmanın sona erdirilebilmesi için de fırsat sayılıyor. Tüm taraflar, Filistin davasını tasfiye etme saldırısına karşı birleşik bir mücadele örgütlemenin önemine vurgu yapıyor. Oysa İsrail'le suç ortaklarının öncelikli hedefi Filistinli örgütler arasındaki ayrışmayı daha da derinleştirmektir. Ancak son gelişmelerin de gösterdiği gibi sonuç tersi oldu. Henüz nasıl sonuçlanacağı belli olmasa da Filistin'de tüm taraflar parçalanmaya son verme zamanının geldiğinin altını çiziyorlar.

Mahmud Abbas liderliğindeki Filistin yönetiminin attığı adımı destekleyen direnişçi örgütler, bunun pratik adımlar

la da birleştirilmesinin önemine dikkat çekiyorlar. Sadece Filistin yönetimiyle El Fetih'in değil, tüm örgütlerin-partilerin temsilcilerinin yer alacağı bir koordinasyon komitesinin oluşturulması talep ediliyor. Oluşturulacak komitenin hem planlama hem uygulama sürecine öncülük etmesinin önemine vurgu yapılıyor.

Yansıyan bilgiler koordinasyon komitesi kurma konusunda bir mutabakat olduğuna işaret ediyor. Yazık ki, bu kadarı pratik süreci başlatmak için yeterli olmuyor. Zira oluşturulacak komitenin toplanacağı mekan konusunda anlaşma sağlanabilmiş değil. El Fetih toplantısının Batı Şeria'da yapılması gerektiğini savunurken, diğer örgütler ise, İsrail gözetimi altında bulunan Batı Şeria'nın uygun bir mekan olmadığını belirtiyor. İdeolojik çizgileri farklı olan örgütlerin anlaşması kolay olmasa da artık El Fetih'le Hamas temsilcileri de Filistin davasını savunma temelinde birleşmek gerektiğini kabul ediyorlar. Bu, sorunların aşılabileceği beklentisini güçlendiriyor.

Henüz aşılamayan sorunlar olsa da tüm taraflar Hamas'la El Fetih arasındaki bölünmeye bir an önce son verilmesi gerektiğini döne döne söylüyorlar. Bu sorun çözüldüğünde Gazze ile Batı Şeria arasındaki bölünmenin de ortadan kalkması için zemin hazır olacak. Bu ise, Filistin direnişini hem moral hem politik hem uluslararası alanda güçlendirecektir.

Konuyla ilgili açıklama yapan Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin (FHKC) Gazze'deki temsilcisi, bölünmeye son verecek somut adımların bir an önce atılması gerektiğini hatırlattı. Hem Batı Şeria'daki El Fetih yönetimi hem Gazze'deki Hamas yönetiminin siyasi tutsakları serbest bırakarak birleşme konusunda samimi olduklarını gösterebileceğini belirten temsilci, siyonist işgale karşı etkili bir direnişin ancak Filistinli güçlerin kenetlenmesiyle örülebileceğini bir kez daha hatırlattı.

Asrın anlaşması adıyla başlatılan saldırıyı püskürtmek için farklı alanlarda farklı araçlarla yürüten güçlü bir direniş şart. Bu ise, Filistinli güçlerin ortak dava etrafından birleşmeleriyle mümkün olacak. Birliğin sağlanması için koşullar her zamankinden daha elverişli. Beklenen de birleşme sürecinin bir an önce pratik adımlar atılarak başlatılmasıdır.

Bu ülkeden Missouri geçti, F-35 gelmese ne olur!

M. İlkan

Türk sermaye devletinin S-400 hamlesi, ABD-Türkiye ilişkilerini bir kez daha siyasal gündemin merkezine oturttu. Öyle ki, aylardır süren pazarlıklar ve tehditlerin akabinde Türkiye, Rusya'dan satın aldığı S-400'lerin ilk etabının sevkini tamamladı. Bununla birlikte de "bağımsızlık" demagojisinin dozunu artırdı.

Güncel planda ABD-Türkiye ilişkileri ile Rusya ve S-400 hamlesi çeşitli başlıklar altında tartışılabilir. Fakat tarih, ABD'nin Türkiye'nin bu hamlesinden neden rahatsızlık duyduğunu ya da Türk sermaye devletinin "bağımsızlık" nidalarının neden boş bir söylemden öteye gitmediğini yeterli açıklıkla anlatmaktadır. ABD ve Türkiye arasındaki ilişkinin onlarca yıllık tarihinde öne çıkan ve simge haline gelen kimi olaylar, bugüne ışık tutmaktadır. Örneğin Missouri Zırhlısı'nın Türkiye'ye gelişi...

ORTADOĞU HAYALİ VE AKDENİZ'E SAVAŞ GEMİSİ GÖNDERİLMESİ

Alman faşizminin yenilgiye uğratıldığı II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın hemen ardından, 1945 Temmuz'unda ABD, İngiltere ve Sovyetler Birliği arasında yapılan Potsdam Konferansı'nda var olan sorunlar çözüme kavuşturulamadı. Takip eden süreçte ABD-İngiltere ikilisi ile Sovyetler Birliği arasındaki güvensizlik derinleşti. Beraberinde de ikilinin Sovyetler Birliği'ne yönelik saldırganlıkları başladı. Güç gösterisine giren ikili, savaş yıllarında Sovyetler Birliği ile kurulan göstermelik iş birliğini de kenara bıraktı.

ABD-İngiltere ikilisi, savaşın galiplerinden olmalarının da verdiği güçle, başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın çeşitli bölgelerinde hegemonya kurmaya çalışıyordu. ABD emperyalizmi, birçok açıdan stratejik önemi bulunan Ortadoğu'da egemenlik kurma planları yaparken, bölgede artan Sovyetler Birliği etkisi ve İran'da yaşanan gelişmeler üzerine Amerikan Donanma Bakanı James Forrestal, Akdeniz'e bir ABD donanması göndermeyi ve bu sayede Sovyetler Birliği'ne gözdağı vermeyi önerdi.

Öneri üzerine, dönemin ABD Başkanı Harry S. Truman, 1944 yılının Kasım ayında ölen fakat savaş koşulları öne sürülerek teslim edilmeyen Türkiye'nin Washington Büyükelçisi Münir Erte-

ABD'nin yapacağı ziyaret Türkiye cephesinden heyecanla karşılandı. Zira II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'na girmeyen fakat yine de Almanya'nın yenilgisiyle savaşın sonucunda yalnız kalan Türkiye, savaş sonrası dönemde yeniden tahkim edilen emperyalist-kapitalist sistem içinde yer edinmeye, Batı şemsiyesine sığınmaya çalışıyordu.

gün'ün cenazesini Missouri Savaş Gemisi ile Türkiye'ye gönderme kararı aldı. Missouri, dönemin en büyük savaş gemisi olmasının yanında, savaşın ardından Japonya'nın "koşulsuz şartsız teslim olma" anlaşmasını güvertesinde imzalaması nedeniyle temsili bir anlam da taşıyordu.

Missouri Zırhlısı'nın Providence kruvazörü ve Power destroyerıyla birlikte yola çıktığı gün, ABD Başkanı Truman'ın Ordu Günü vesilesiyle yaptığı konuşmadaki şu sözler, savaş gemisinin Türkiye'ye gelişindeki amacı açıkça ortaya koyuyordu:

"Gözlerimizi Yakın ve Orta Doğu'ya çevirdiğimiz zaman vahim meseleler arz eden bir bölge ile karşılaşacağız. Bu bölgede geniş tabii kaynaklar vardır. En işlek kara, hava ve deniz yolları buradan geçmektedir. Bu bakımdan büyük iktisadi ve stratejik önemi vardır. Fakat bu bölgedeki milletlerin hiçbiri ne yalnız ne de birlikte kendilerine yöneltilebilecek bir tecavüze karşı koyabilecek kadar kuvvetlidirler."

Missouri Zırhlısı'nın İstanbul'un ardından "ziyaret ettiği" ülkelerde yaşananlar da ABD'nin bu amacını bir kez daha doğrulayacaktı.

TÜRKİYE İÇİN 'BÜYÜK LÜTUF'

ABD'nin yapacağı ziyaret Türkiye cephesinden heyecanla karşılandı. Zira II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'na girmeyen fakat yine de Almanya'nın yenilgisiyle savaşın sonucunda yalnız kalan Türkiye, savaş sonrası dönemde yeniden tahkim edilen emperyalist-kapitalist sistem içinde yer edinmeye, Batı şemsiyesine sığınmaya çalışıyordu. Anti-komünizmi iç ve dış politikanın merkezine yerleştirerek, özellikle ABD'yi komünizmin kendisi için de tehlike olduğuna ikna etmek istiyordu.

Tam da böylesi bir dönemde Truman'ın aldığı kararın yarattığı etki, dönemin burjuva siyasetçilerinin sözlerinden anlaşılıyordu. Başbakan Şükrü Saraçoğlu, "Minnettarlığımı tebarüz ettirirken derin bir zevk içindeyim. Dünyanın en mükemmel çocuğu olan Amerika ve Amerikalılar, ellerinde insanlık, adalet, hürriyet, medeniyet bayrakları olduğu halde sağlam ve metin adımlarla yürümektedirler" diyordu. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü de "Amerikan donanmasına mensup gemiler bize ne kadar yakın bulunurlarsa o kadar iyi olur" şeklinde konuşuyordu.

Bunların yanı sıra, Amerikan yanlısı

burjuva basının kalemşorları da methiyeler dizmeye başladılar. ABD'yi "muasır medeniyetlerin" temsilcisi ilan ettiler. "Çankaya'nın kalemi" olarak anılan ve Anadolu Ajansı'nın kurulması gibi görevler üstlenen Falih Rıfkı Atay, kaleme aldığı "Missouri" başlıklı yazısında şunları söylüyordu:

"Amerika'nın ne istediğini biliyoruz; hür, eşit ve egemen milletlerin ortaklaşa güvenliğe dayanan harpsiz, saldırısız, sadece ahlak ve kanun bağlaşma ve anlaşmalarının hüküm sürdüğü bir dünya! Böyle bir dünyada yaşamak isteyen herkes, Amerikan bayrağında kendi talih yıldızını da görür."

Burjuva basında başka benzer satırlara yer verilirken, Missouri'nin gelişine tek karşıt ses dönemin sosyalistlerinden yükseldi. Mehmet Ali Aybar, "Her Şeyden Evvel ve Her Şeyin Üstünde İstiklal" başlıklı yazısında şunları ifade ediyordu:

"Tarihimizin en kritik anlarını yaşıyoruz: İstiklâlimiz tehlikededir. Ve işin korkunç tarafı şudur ki, istiklâlimize kastedenler bu sefer ordularla değil, bir yardım teklifinin yaldızlı paravanası arkasına gizlenerek üzerimize yürüdükleri için Türk milleti kuşkulanmıyor. Ve mâ-hirane, mâ-hirane olduğu kadar hainâ-

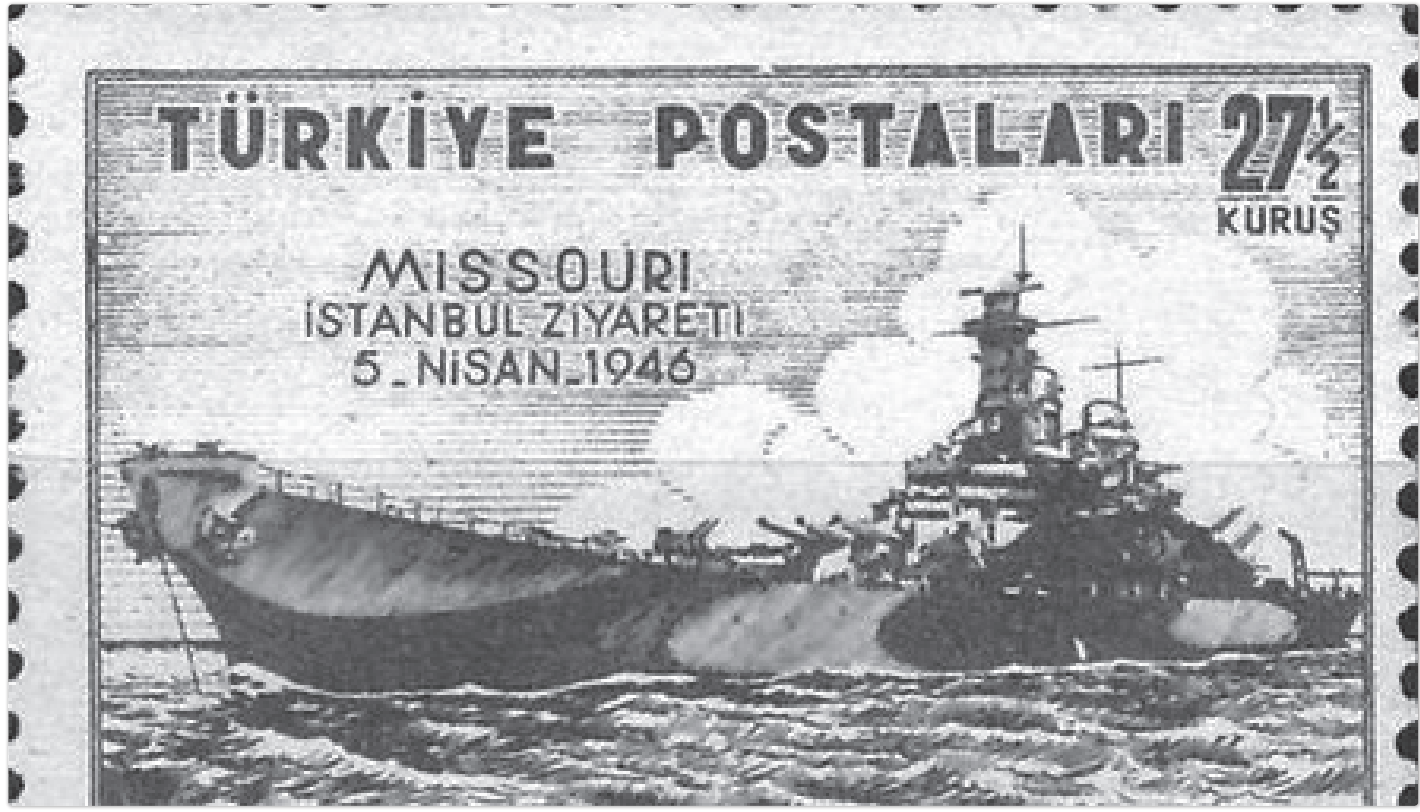
ne bir propaganda da bu kuşkusuzluğu arttırmaya, istiklâlimize kastedenleri bir kurtarıcı gibi göstermeye çalışıyor. Bu gibi hallerde hakikati gören namuslu her Türk'e mukaddes bir vazife düşer: Her ne pahasına olursa olsun hakikatleri haykır-mak..."

AMERİKAN ASKERLERİNE 'GÖRKEMLİ' KARŞILAMA

Missouri'nin ziyaretine büyük bir önem veren Türkiye hükümeti, Amerikan askerlerinin karşılanması için bir program hazırladı. Basınla da paylaşılan program şöyleydi:

"Missouri, Çanakkale Boğazı dışında deniz birliklerimiz ve Yavuz tarafından karşılanacaktır. Cenaze törenle Dolmabahçe'ye çıkarılacak ve burada askeri bir tören yapılacaktır. Törene Amerikan askerleri de iştirak edecektir. 5 Nisan günü akşamı İstanbul basın mensupları gemiye davet olunacaklar, gemide Amerikan Basın Ataşeliği tarafından bir kokteyl parti verilecektir. Ziyareti memleketimizde büyük yankılar uyandıran Missouri için PTT tarafından hatıra pulları hazırlanmıştır. Missouri İstanbul'da dört gün kalacak, dağıtılacak kartlarla günde iki saat halk bu dost gemiyi ziyaret edebilecektir. Misafirler şerefine balo ve ziyafetler verilecektir. Amerikalı subay ve erler bütün nakil vasıtalarında parasız seyahat edebileceklerdir."

Hükümetin Missouri'yi karşılama hazırlıkları bu kadarla sınırlı değildi. İstanbul Valiliği eliyle yürütülen hazırlıklar kapsamında, Dolmabahçe'ye yanaşacak Amerikan askerleri için Karaköy'den Beşiktaş'a kadar bütün evler aynı renge boyandı. Taksim'de ampullerden bir Missouri maketi yapıldı. Tekel, 'Missouri' adında yeni bir sigara çıkararak piyasaya sürdü. Missouri'nin komutanı Oramiral Henry Hejitt'e hediye edilmek üzere, Hereke'deki halı fabrikasında, üzerinde İstanbul haritası olan özel halı dokundu. Dolmabahçe Sarayı'nın hemen yanındaki Bezmialem Valide Sultan Camisi'nin mahyasına İngilizce "Hoş geldiniz" ve "Hoş geldin Missouri" yazıları yazıldı. Kız Kulesi'ne de "Welcome Missouri" yazıldı. Bununla birlikte, Türkiye'nin birçok

Missouri Zırhlısı 9 Nisan'da İstanbul'dan ayrıldı. Akabinde bu ziyaret, Türk sermaye devletine Batı emperyalizminin ileri karakolu olma yolunu açtı. Türkiye 1947 yılında Truman Doktrini kapsamında anlaşma imzaladı. Aynı yıl IMF, Dünya Bankası ve Avrupa İktisadi İşbirliği Örgütü'ne üye oldu.

yerindeki genelevlerden kadınlar İstanbul'a getirildi. İstanbul'daki genelevlerde bulunan kadınlar doktor heyeti tarafından sağlık taramalarından geçirildi. Ziyaret boyunca genelevlere Amerikalılar dışında kimsenin alınmaması emri verilirken, kadınlara da "misafirlerini" yeni elbiselerle karşılama "uyarısı" yapıldı. Beyaza boyanan genelevlerin duvarlarına İngilizce olarak "Hoş geldin denizci" yazıldı.

İstanbul'daki bütün tramvaylar, otobüsler, taksiler yıkanıp temizlendi. Gazetelerde taksi ve dolmuş şoförlerinin "dost Amerikan askerlerine bedava hizmet edeceklerini, hiçbirinden para almayacaklarını" söyledikleri röportajlarına yer verildi.

Sinema ve tiyatrolarda 80'er koltuk, Amerikan askerleri için 'ücretsiz' kullanılmak üzere ayrıldı. Bölgedeki esnaf tek tek dolaşan zabıta, "Para vermek istemeyen Amerikan askerlerinden para

istemeyin" diye uyarılarda bulundu.

Bu arada, İstiklal Caddesi'ndeki bir büfede, 'Rus salatası' olarak bilinen yiyecek 'Amerikan salatası' adıyla satılmaya başlandı. Büfenin önünde kuyruk oluşunca, diğer büfeler de aynı yolu izledi ve onlarca yıllık 'Rus salatası' bir anda 'Amerikan salatası' oldu.

Polis teşkilatında, ziyaret boyunca Amerikan askerlerinin ihtiyaçlarının kolayca karşılanabilmesi için polis ve bekçiler eğitime alındı. Askerlere asla kötü davranılmaması ve her şekilde kolaylık sağlanması talimatı verildi.

Bu süreçte Ankara'da da 'Missouri' adıyla lokanta açıldı. Kentin en iyi lokantalarından biri adını 'Washington' olarak değiştirdi.

Türkiye'de dört gün kalan Amerikan askerleri her gün sarhoş halde şehirde dolaşıyor, polis ve bekçiler de her istediklerini yerine getirmek için peşlerinden koşuyordu. Amerikan askerleri yol-

da ve toplu taşıma araçlarında kadınları taciz ederken, tacize tepki gösterenler ya askerlerin saldırısına uğruyor ya da polis tarafından azarlanıyorlardı. Kısa sürede, Amerikan askerlerinden şikayetçi olanlar karakolları doldurdu. Fakat 'kesin emir' üzerine polisler hiçbir Amerikan askerine dokunmuyor, karakola getirmiyordu.

MISSOURI GİTTİ, ABD EMPERYALİZMİ KALDI

Missouri Zırhlısı 9 Nisan'da İstanbul'dan ayrıldı. Akabinde bu ziyaret, Türk sermaye devletine Batı emperyalizminin ileri karakolu olma yolunu açtı. Türkiye 1947 yılında Truman Doktrini kapsamında anlaşma imzaladı. Aynı yıl IMF, Dünya Bankası ve Avrupa İktisadi İşbirliği Örgütü'ne üye oldu. İzleyen yıllarda da Kore Savaşı'yla kapısı aralanan NATO üyeliği geldi.

Aradan geçen on yıllar boyunca da ABD emperyalizmi Türkiye üzerinde giderek daha etkin bir hegemonya kurdu. Türkiye'nin ekonomik ve siyasal durumuna kendi çıkarları doğrultusunda şekil verdi. Türkiye'nin egemenleri de buna herhangi bir itirazda bulunmadı. Bulunmaları da pek mümkün değildi. Aksine, düzen siyasetçileri emperyalist efendilerine hizmet etmeyi görev bildiler. Hükümet olabilmek için "en iyi hizmeti yapacakları"na dair sözler verdiler. Türkiye'nin geleneksel büyük burjuvazisi de her zaman ABD ve Batı emperyalizmiyle ilişkileri esas aldı.

Volkswagen Türkiye'de fabrika açma kararı almadı

Alman otomobil tekeli Volkswagen (VW) yönetimi açıklama yaparak Alman basınında yer alan, yeni fabrikanın Türkiye'de açılacağına karar verildiği haberlerini yalanladı.

Alman kamu basınından ARD, Alman hükümet kaynaklarına dayanarak Passat, Skoda ve Seat modellerinin

üretileceği yeni fabrika için Bulgaristan yerine, Türkiye Manisa'da karar kılındığını, Ankara'nın VW'nin tüm taleplerini karşılayarak devlet güvencesi verdiğini duyurmuştu.

VW Teftiş Kurulu üyesi, Aşağı Saksonya eyaleti Başbakanı Sosyal Demokrat Partili (SPD) Stephan Weil, yeni

kurulacak fabrika için yer arayışının sürdürüldüğünü, henüz karar verilmediğini açıkladı. Weil, kararın teftiş kurulunun sonraki toplantılarında verileceğini, sonbaharı bulabileceğine işaret etti. "Kesin olan şu ki, karar ne yönde olursa olsun ekonomik bir karar olacak, siyasi bir ifade değil" dedi.

Nafaka Kanunu'nda son perde ekimde

Bugün başta emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçiler Nafaka Kanunu'ndaki değişikliklere karşı çıkmalıdır. Zira AKP iktidarı, kadınların kazanılmış haklarını da tümüyle tırpanlamak derdindedir. Ancak bu karşı çıkış, verili durumu kabul etmek anlamına gelmemektedir. Zira yasa mevcut haliyle de kadınların hak eşitliğini savunmaktan uzaktır.

Uzun süredir tartışmalara konu olan Nafaka Kanunu'ndaki düzenleme, bir dizi yasa tasarısı ile birlikte ekim ayında Meclis'e sunulacak. Bir süredir Aile ve Çalışma Bakanlığı'nın yürüttüğü çalışmaların ardından yasa tasarısına neredeyse son hali verilmiş gözüküyor. Bir yandan sözde muhataplarla yapılan görüşmeler, öbür yandan "İslam hukukuna" dayanılarak yapılan araştırmalar sonucunda AKP-Erdoğan iktidarı, nafakanın "sürelili olmasına" odaklanmış durumda. Aylardır yandaş ve gerici basın üzerinden yapılan manipülasyonlarla, "nafaka mağduru erkekler" in eylemleriyle nafakanın da "sürelili olması" propaganda edildi.

Gelinen aşamada, Meclis'e gelmesi beklenen taslağa göre, nafakaya alt ve üst sınır getiriliyor. Belirleyici olan ise, evli kalınan süre olacak. Farklı eğilimlere rağmen, nafakanın evlilik süresi baz alınarak verilmesi temel mutabakat olarak öne çıkıyor. Her koşulda 2 yıl nafaka ödenmesi de öne çıkan bir başka eğilim olarak yansıyor.

BİTMEYEN NAFKA TARTIŞMALARI

AKP iktidarı boyunca kadına yönelik baskı ve şiddet olağanüstü boyutla-

ra ulaşmışken, 2016 yılında "boşanma olaylarını araştırmak ve aile kurumunu güçlendirmek" gerekçesiyle bir komisyon kuruldu. İktidarın, kadın ve çocuklara yönelik şiddeti göstermelik bile olsa engellemek gibi bir derdi yokken, temel kaygısı, boşanmaları engellemek ve aile kurumunu güçlendirmektir. Zira dinin istismarına dayalı toplumda kadınları da denetim altına almanın en temel araçlarından birini aile kurumunun sürekliliğini sağlamak oluşturuyordu. Ve komisyonun kurulmasının ardından hazırlanan raporla, Nafaka Kanunu'ndaki değişiklikler gündeme geldi. Tüm süreç, iktidar tarafından yalanlarla ve dezenformasyonlarla beslendi.

Aylardır medyada boy gösteren uzmanlar, "İslam hukukçuları", kurulan platformlar, meydanlara çıkan "mağdur" erkeklerle, en belirgin olarak da nafakanın süresiz olarak verildiği, boşanan kadınların hayatları boyunca keyif sürdüğü ve erkeklerin mağdur edildiği atmosferi yaratılmak istendi.

Oysa ki var olan gerçekliğin ifade edilenlerle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Yaşadığımız düzende her türlü baskı, şiddet ve eşitsizliği yaşayan, toplumsal yaşamın her alanında gerçek "mağduri-

yeti" yaşayan kadınlardır.

Ayrıca Medeni Kanun'a bakacak olursak, burada da gerçeğin tümüyle çarpıtıldığını görmüş oluruz. Zira, Medeni Kanun'da nafaka süresiz değildir. Yasada nafaka, boşanmadan dolayı durumu yoksullaşacak kişinin diğer eş tarafından -ki genellikle erkekler oluyor- şartlar bulunduğu sürece desteklenmesi olarak tanımlanıyor. Şartlar değiştiğinde (kadın işe girdiğinde, yoksulluk durumu ortadan kalktığında ya da yeniden evlendiği durumlarda) nafaka da ortadan kalkıyor. Yasada ifade edilenler kulağa hoş gelmekle birlikte, gerçek hayatta kadınlara bağlanan ortalama 300-400 TL, kadınların birakalım yoksulluğunu ortadan kaldırmayı, asgari ihtiyaçlarını karşılamaktan dahi uzaktır. Üstüne üstlük, bu parayı ödememek için türlü yöntemler uygulanıyor. Pek çok kadın, nafaka bağlanmasına rağmen, nafaka parasını alamıyor ve yasada da bunun bağlayıcılığı ya da yaptırımını bulunmuyor.

NAFKA, ESASTA EMEKÇİ KADINLARIN SORUNUDUR!

AKP iktidarı tarafından Boşanma Kanunu'ndan Nafaka Kanunu'na bir dizi ya-

sada gündeme getirilen düzenlemelerde kadınların hakları ve eşitliğine zerre kadar önem verilmiyor.

Nafaka Kanunu ile de kadınların korunması değil, asıl olarak ailenin korunması hedeflenmektedir. AKP iktidarı, her açıdan dezavantajlı bir durumda olan, mevcut tabloda zaten boşanmakta zorluk çeken kadınları, ekonomik olarak da tümüyle güçsüz bırakarak boşanmalarını engellemek istemektedir.

Yaşadığımız kapitalist toplumda çok boyutlu bir kadın sorunu var. Ancak her sorun gibi kadın sorunu da sınıfsal bir öze sahip. Kadın sorunu, bir emekçi kadın ve bir burjuva kadın için iki farklı durumu ve konumu ifade etmektedir.

Nafaka Kanunu'ndaki değişiklikler ise kadın sorununun özünde bir emekçi kadın sorunu olduğunu tüm yalınlığı ile göstermektedir. Zira yasadaki değişikliklerle, aslında bütün mağduriyeti yaşayan ve yaşayacak olan emekçi kadınlar olduğu, bizzat bu yasanın muhatabının da emekçi kadınlar olduğu somut olarak görülmektedir. Burjuva kadınların evliliklerini sonlandırdıklarında karşı karşıya kaldıkları durum ile emekçi kadınların yaşayacakları arasında dağlar kadar fark vardır.

Toplumsal yaşamın hiçbir alanında kadın eşitliğinden bahsetmek olanaklı değilken, evlendiğinde üzerine ev ve çocuk bakımı sorumlulukları yüklenen, çalışma yaşamından uzak tutulan, boşandığında üç kuruş nafaka bile fazla görülerek çalışmaya sevk edilen, her türlü ataerkil gerici kuşatmanın girdabına itilen, boşanmanın ardından da eşitsiz koşullarda yaşamın tüm yükünü omuzlamakla karşı karşıya kalanlar sadece ve sadece emekçi kadınlardır.

Bugün başta emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçiler Nafaka Kanunu'ndaki değişikliklere karşı çıkmalıdır. Zira AKP iktidarı, kadınların kazanılmış haklarını da tümüyle tırpanlamak derdindedir. Ancak bu karşı çıkış, verili durumu kabul etmek anlamına gelmemektedir. Zira yasa mevcut haliyle de kadınların hak eşitliğini savunmaktan uzaktır. Yasa karşıtı mücadeleyi kadınlar üzerindeki çifte baskı ve sömürüye karşı mücadele ile birleştirmek ve toplumsal yaşamın her alanında kadın erkek eşitliğini savunmak temel bir ihtiyaçtır.

Sınıfının davası için dövüşen kadın metal işçisi Zeliha yoldaşı yitirdik!

Kızıl Bayrak okurlarının "Z. Recber", "Kadın Metal İşçisi" olarak tanıdığı, Almanya işçi sınıfının bir neferi olarak, IG-Metall sendikası içerisinde devrimci sınıf sendikacılığının geliştirilmesi için mücadele yürüten Zeliha Recber'i 27 Temmuz sabahı yitirdik.

Erken bir zamanda yakalandığı hastalığa karşı 35 yıldan fazla bir zamandır direnen Zeliha yoldaş, hastalığın ileri bir aşamaya sıçraması nedeniyle yattığı hastanede, 20 Temmuz'da yoğun bakıma alınmıştı. Doktorların yapacak bir şey kalmadığına dair açıklamasından sonra son günlerini evinde ailesiyle, ziyaretine gelen yoldaşları ve dostlarıyla geçirdi. Ölümle burun bunayken dahi devrime ve sosyalizme olan bağlılığının verdiği dirence sarıldı, ziyaretine gelen işçi yoldaşlarını yüzünde gülümsemesi eksik olmadan, çevresine neşe ve umut saçarak karşıladı. Ölümü metanetle beklediği son günlerindeki sohbetlerinde komünizmin mutlaka galebe çalacağını dile getirmekten vazgeçmedi.

MÜCADELEYE ADANMIŞ BİR YAŞAMDAN KESİTLER

Z. Recber, Cumartesi Anneleri'nin sesinin Avrupa'da duyurulması için başlatılan dayanışma eylemlerinin Stuttgart'taki örgütleyicisi ve F tipi saldırılarına karşı

dayanışma hareketinin bir militanıydı. Türkiye'ye giden heyetin örgütleyicisi ve üyesi olarak öne çıktı.

Zeliha yoldaş, Tekel işçilerinin direnişi döneminde ise dayanışma hareketinin Stuttgart ayağının örgütleyicilerindendi. Aynı zamanda Tekel işçileriyle dayanışma için giden iki ayrı heyetin örgütleyicisi ve üyesiydi. Yine yurtdışında Greif direniş ve işgaliyle dayanışma hareketinin ve Metal Fırtnası'yla dayanışma hareketinin aktif öznelerinden biriydi. Bosch işçilerinin seçinin başta Stuttgart olmak üzere Alman-

ya'daki Bosch işçilerine duyurulmasında yine bir öncü işçi olarak yer aldı. Rojava direnişinin militan bir dayanışmacısı oldu ve direnişin fabrikalara taşınması çabasıyla öne çıktı.

Zeliha yoldaş, uzun yıllardır yaşadığı Almanya'da da işçi sınıfının bir mensubu olarak, sınıf hareketinin ve çok yönlü mücadelenin içerisinde yer aldı. Yaklaşık 15 yıl boyunca çalıştığı Thyssen-Krupp işletmesindeki faaliyet ve eylemleri sınıf sendikacılığı mücadelesinin bir parçası olarak ele aldı. Bir dönem sendika

temsilciliği de yaptığı işletmede, sınıf hareketinin dar sendikalist bir alana hapsedilmesine karşı sürekli bir mücadele yürüttü.

Stuttgart'ta S21 projesine karşı yükseltiletilen mücadeleyi sınıfsal bir perspektifle ele alarak eylem komitelerinde görevler üstlendi. Haziran/Gezi Direnişi'ni K21 hareketiyle buluşturmakta etkin bir çaba sarf etti.

Biz onu umutsuzluğun ve alt kimliklerin sınıfsal kimlikleri kemirdiği, savrulmaların yaygın olduğu bir dönemde, sınıf bilinçli bir işçi olmasının da verdiği dirençle, kapitalist sisteme ve onun ürettiği haksızlıklara karşı mücadelesiyle tanıdık. Zeliha yoldaş, çeşitli alanlardaki mücadeleleri sınıf ekseninde ele alarak, devrim ve sosyalizm davasının bir militanı olarak hep ön saflarda bulundu.

Son günlerinde Kızıl Bayrak aracılığıyla Türkiye işçi sınıfına selamlarını iletmemizi isteyen Z. Recber, kendi davası için savaşmış bir insan olmanın onuruyla aramızdan ayrıldı.

Onu eylem alanlarındayken de ölümüne karşı mücadele ederken de hep yüzünde eksik olmayan gülümsemesiyle, eğilip bükülmeden korkunun ve ölümün üzerine yürüdüğü haliyle hatırlayacağız. Anısı ve mücadelesi önünde saygıyla eğiliyoruz.

KIZIL BAYRAK / STUTTGART

11. Kalkınma Planı... Güçlü ailenin içinde yerini unutmayan kadının istihdamı

11. Kalkınma Planı, ilk bakışta kadınlara ve kız çocuklarına dair maddeleriyle göz kamaştırıyor. Söz konusu maddelerde kadınların eğitimden iş hayatına, çalışma yaşamında daha aktif ve söz sahibi olabilecekleri konulara gelebilmelerinden kadına yönelik şiddete kadar bir dizi konuya yer veriliyor. Planın amacı ve sermaye eksikli yaklaşımı göz ardı edildiğinde, AKP-Erdoğan iktidarının kadın haklarını gözetmediği bile sanılabilir. Oysa dikkatle bakıldığında, kadının toplumdaki yeri, istihdamı ve iş yaşamındaki güvencesi üzerine kurulan parıltılı cümlelerde bile, sömürü politikaları ve kadına biçilmiş toplumsal görevlerin altının çizildiği görülecektir.

11. Kalkınma Planı'nın 2019-2023 dönemi için kadınlara dair hedeflerine bakıldığında bu daha iyi anlaşılacaktır.

Planın "Nitelikli insan, nitelikli işgücü" başlıklı kısmındaki 541. maddesinin

de, "Ailenin güçlendirilmesine yönelik politikalar, toplumsal bütünleşme ve sosyal riskleri azaltmaya dönük kamu politikalarının en etkililerinden ve en önemlilerindendir. Onbirinci Kalkınma döneminde; aile politikalarının tüm paydaşlarının dahil olduğu katılımcı bir yaklaşımla oluşturulması, aileye yönelik hizmetlerin kalitesinin, yaygınlığının ve etkisinin artırılması yönünde önemli politika ve tedbirler hayata geçirilecektir" deniliyor. Bu yaklaşım, aile merkezli bir müdahale ve bunun ihtiyaçları doğrultusundaki adımların öncelikli olduğunu içermektedir.

"İstihdam ve çalışma hayatı" başlık-

lı bölümün 570.2 nolu maddesi benzer bir yaklaşımı şu cümle ile ifade ediyor: "Kadınların işgücüne ve istihdam katılımlarının artırılmasını teminen bakım hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması başta olmak üzere iş ve aile yaşamını uyumlaştıran uygulamalar dinamik bir biçimde hayata geçirilecektir."

Toplamında kadınlar ile ilgili maddelerde, kadınların iş yaşamında daha fazla yer almalarının, eğitimdeki ve teknolojideki ilerlemelerden faydalanmalarını sağlayacak eğitim süreçlerine katılımlarının teşvik edileceği; güçlü toplumun güçlü kadınlar ile yaratılabileceği vb. vurgular var. Fakat cümlelerin alt metni

okunduğunda aslında güçlendirilmeye çalışılanın aile kurumu olduğu görülüyor. Dahası aile kurumu içerisindeki kadının konumu "göz önüne alınarak", yani bu konuma dokunulmayarak her şeyin planlanmak istendiği anlaşılıyor.

11. Kalkınma Planı, gerçekte sermayenin sorunlarına çözüm üretme planıdır. Sürmekte olan kriz döneminde sermayenin buna ihtiyacı vardır. Kadının istihdamda olma talebinin öne çıkmasının temel mantığı da yine sermayenin dönemsel ihtiyaçlarına dayalıdır. İşçi ve emekçilerin yaşam seviyelerini refah düzeyine çekmek, çalışma koşullarında iyileştirmeler yapmak veya kadınların toplumsal yaşamın birçok alanında özgülleşerek yer almalarını sağlamak gibi bir amaç yoktur ortada. Planda yer alan "güçlü kadın ile güçlü toplum" ifadesi, "güçlü aile ile güçlü toplum" tezinin bir yansımasıdır esasında.

Eğitim üzerine...

Emekçi ailelerin çocukları 9 Eylül sabahı yeni bir eğitim gününe uyanacaklar. Belki birçoğu okul kıyafetini alamadı veya kendinden, yemeğinden ve başka şeylerden taviz vererek almak zorunda kaldı, zorla dayatılan ve sürekli zam gelen pahalı kıyafetleri. Bu aileler ve öğrenciler için okul demek, "eğitim" demenin yanı sıra masraf demek, ezbere dayalı öğrenim demek, düşük notlar yüzünden bunalımlara girmek ve geleceksizlik demek...

Okullarda verilen "eğitim" in paralı olması, emekçi ailelerin geçim sıkıntısı çekmesinde ve öğrencilerin ruh sağlığının bozulmasında büyük bir rol oynuyor. Okula başlamadan önce almak zorunda oldukları okul kıyafetleri, okullarda "bağış" adı altında kesilen para ve okul içinde toplanan kart, fotokopi, sınav paraları vs. -tüm bunlar aileleri zora soktuğu gibi öğrencileri de olumsuz etkiliyor. Bu "haraçları" ödeyemeyen, koşulları yerine getiremeyen öğrenciler, arkadaşlarına mahcup olma korkusuyla yaşıyor, bu psikoloji gençliği ve aileleri derinden etkiliyor.

Ezberci dayalı ve rekabetçi eğitim sisteminin getirdiği sonuçları da hepimiz biliyoruz. Bu sistem bizi sıra arkadaşlarımız ile yarıştıran, ezberci dayatıyor ve sonunda dayattığı sınavlarda da hüsrana uğrattırıyor. Okul hayatımız boyunca bize aşılacak istedikleri gericilik sayesinde toplumun sorunlarından uzak, bireyci ve bencil öğrenciler mezun ediyorlar, etmeye çalışıyorlar.

Yapılan sınavların kötü sonuçlanması veya alınan düşük notlar yüzünden psikolojisi bozuk, intihara meyilli, hatta intihar eden sıra arkadaşlarımız var. Ailelerin düşük notlara olan tutumundan gelecek kaygısına kadar çoğu şey bu durumları tetikliyor. Bu sistem bizi geleceksizliğe mahkum etmesinin yanı sıra öldürüyor da!

Meslek liselerinde staj adı altında dayatılan kölece sömürü koşullarında hayatını kaybeden arkadaşlarımız var. Sermaye, meslek liselerini "memleket meselesi" haline getirmişti. Bunun sebebi çok açık. Sermayedarlar alabildiğine ucuz fakat kalifiye işgücü istiyorlar! Stajyer öğrencilerin çoğu maaşlarını alamıyor, kendisinin bölümü ile alakası olmayan işler yaptırılıyor. Mobbing, hakaret,

Geleceksizlik sorunu gençliğin büyük bir bölümünde var. Verilen eğitim ve alınan sonuçlar hayatımızı zı karartmaya ve geleceğimizi çizememeye itiyor bizi. Geleceğimizi 3 saatlik bir sınav belirliyor. Ancak zenginler için durum farklı. İsteddiği zaman parayı basıp istediği bölümü özel üniversitede okuyabilir zengin çocukları.

tehdit vs. de cabası...

"Memlekete faydalı, millete faydalı, ekonomiye faydalı bir gelecek hedefliyoruz" diyen Milli Eğitim Bakanı'na sormak istiyoruz. Bilimsel eğitimin söz konusu dahi olmadığı, aksine, din derslerinin zorunlu kılındığı, matematik, felsefe gibi derslerin seçmeli olup, din, tasavvuf ve İslam felsefesi gibi derslerin zorunlu tutulduğu bir eğitim sistemi içinde, kim neye faydalı olur? Bu eğitim sistemi içinde biz ancak sizin istediğiniz şekilde yetişirsek, din tacirlerine faydalı, sorgulamayı istemeyen iktidara ve onun asalak sermayesine faydalı oluruz!

Geleceksizlik sorunu gençliğin büyük bir bölümünde var. Verilen eğitim ve alınan sonuçlar hayatımızı karartmaya ve geleceğimizi çizememeye itiyor bizi. Geleceğimizi 3 saatlik bir sınav belirliyor. Ancak zenginler için durum farklı. İsteddiği zaman parayı basıp istediği bölümü özel üniversitede okuyabilir zengin çocukları. Emekçi çocuklarını geleceksizliğe mahkum eden bu sistem aşılmadan, tam olarak eşit eğitim almak olanaklı değildir.

Çünkü zengin olan, bu sistem içinde her zaman bir adım önde oluyor. Ancak buna karşı gelebilmek mümkün...

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE EĞİTİM

İşçi sınıfının iktidarda olduğu, bizi geleceksizliğe iten asalak sermaye sınıfının ezildiği bir ülke: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği!

Sovyetlerde eğitim, tüm emekçilerin ulaşabileceği bir şekilde, tamamen parasız ve bilimsel bir eğitimdi. "Herkes yeteneğine göre" şiarı esas alınarak eğitim veriliyordu. Üstelik yalnızca bir meslek üzerinden değil, modern üretim süreçlerini ve teknolojilerini geniş yelpazede öğrenmelerini sağlayan bir eğitim modeli vardı. Gençlik, üretim sürecinin de bir parçası oluyordu. Bununla birlikte hem refah düzeyi yüksek hem de işsizlik sorununun ortadan kalktığı bir toplum yaratılmış oluyordu. Sovyet ailesinin, yarını ve çocuklarının akıbeti için endişe duymasına gerek yoktu. Çünkü işsizlik sorununun bulunmadığı ülkede devlet

onların gerekli eğitimi almasını, sağlıklı kalmalarını ve insana yaraşır yaşama koşullarını güvence altına almıştı.

Bununla da kalmıyor, kalifiyeleşmek ya da yükseköğrenim görmek üzere eğitim alan işçi ve emekçiler, geçim kaygısını ortadan kaldıracak bir maddi destek de görüyorlardı. "Devrimden yalnızca iki ay sonra, anne ve çocuğun korunması 'doğrudan devletin yükümlülüğü' ilan edilmişti." Yani çocuk ailenin değil bütün toplumundu, çünkü gelecekti!

Sovyetler Birliği'nde gençliğin gelecek kaygısı yoktu. Gelecekleri güven altındaydı. Bugün biz hayal bile kuramazken, Sovyet çocukları kozmonot olmak istiyordu.

Bizler, Devrimci Liseliler Birliği olarak gençliğimizi elimizden alanlara karşı mücadele yolunu seçiyoruz ve Sovyet devriminin buzu kırarak açtığı yoldan yürüyoruz! Bir gün mutlaka Sosyalizmi kuracağız ve bizi geleceksizliğe itenleri tarihten sileceğiz!

Yeni bir “tercih” dönemi

Lise ve üniversite sınavları geride kaldı. Tercih döneminin ilk etaplarını geçtik. Bu süre boyunca billboardlarda, televizyonda her yerde “doğru tercih” temalı görseller, videolarla karşılaştık. “Tercih” yapacak büyük bir kitle var. Tabii ki sınavla giren öğrenci sayısı ile kıyasladığımızda bu rakam bile çok bir şey ifade etmiyor. Çünkü Liseye Geçiş Sınavı’na 1 milyon 120 binin üzerinde kişi girdi ancak 439 bin öğrenci tercih yaptı. İlk yerleştirme sonuçlarına göre bunların 138 bini liseye yerleşebildi. Bu öğrenciler eğitimin her aşamasında elene elene ancak bunu başarabildiler.

ÖSYM’nin verilerine göre üniversite sınavına giren 2,4 milyon öğrenciden 628 bin 796’sı puan barajının altında kalırken, 15 bin öğrenci 0,5 net dahi yapamadı. Bu rakamlar bile çok şey anlatıyor.

Eğitimin içinin tamamen boşaltıldığı, niteliksizleştirildiği, özelleştirildiği ve sermayeye peşkeş çekildiği bu dönemde AKP iktidarı eğitim süresini kâra çevirmeye çalışıyor. “Tercih” döneminde en fazla duyulan şu cümleler oluyor: “Doğru kariyeri seçmene yardımcı olacak 5 adım”, “popüler meslekleri değil, en uygun olanını seç”, “İşe kendini tanımayla başla” vb.

İlk olarak yapılan şey bir tercih değil, zorunluluk. Eşit olmayan, anti-bilimsel, ezbere dayalı, yapboza dönüşen bir sınav ve eğitim sisteminin sonucunda girilen sınavda bizlere vaat edilen “gelecek”, şıklar arasına sıkıştırılıyor. İkincisi, sistem “kariyer” adı altında bireyselliği, yanındakine çelme takıp elemeyi ya da üzerine basıp geçmeyi, adam kayırmacılığı anlatıyor. Bireysel kariyer planlarını kapitalizm böyle yönlendiriyor, kendisine uysal köleler yaratarak. Üçüncüsü,

öğrenciler meslek seçimlerini isteklerine göre değil, para ve iş imkanlarına göre yapmaya çalışıyorlar. Kendisini tanımayan, daha doğrusu sınavlardan buna vakiti olmayan, değer sistemi ve amacı olmayan bir kuşak yetiştirip, sonra da onların kendilerini tanımalarını istemek olsa olsa bir pazarlama cümlesi olabilir.

Bir milyondan fazla üniversite mezunu, işsiz. Ancak yine de gelecek arayışı, birer rant alanına dönüşmüş üniversitelerde aranıyor. Sermaye düzeni, eğitim alanını parlatarak pazarlamaya devam ediyor. Üniversitelerin tablosu ise korkunç durumda. Üniversitelerde rektörler tek adama bağlı atanıyor. Geçtiğimiz hafta 11 üniversiteye rektör atadı. Atamalarda ağırlıklı olarak imam hatip ve ilahiyat mezunu isimler yer aldı. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları’nın açıkladığı verilere göre gençler üniversiteyi bitirince 5-6 ayda iş buluyor. En düşük 2 bin 435 TL ücret alındığı iddia ediliyor. Oysa gerçekler orta yerde duruyor.

“Tercihler” döneminde birçok üni-

versite, reklamını iyi yapmaya çalışıyor. Basit bir örnek verelim. SDÜ reklamında, “Süleyman Demirel Üniversitesi’nde üniversite yönetimi tarafından öğrenci kulüplerinin düzenlediği etkinliklere katılımı teşvik etmek adına, öğrencilerin mezun olabilmek için tüm derslerini geçmelerinin yanı sıra üniversite yönetimi tarafından belirlenen sayıda etkinliğe katılmaları gerektiğini biliyor muydunuz?” deniliyor. Bu üniversitedeki mezuniyet sırasında öğrencilerin taşıdığı “Dünyayı anlamak yetmez, onu değiştirmek gerekir. K. Marx” yazan pankarta Sosyoloji bölümü profesörü saldırdı. Ardından aynı profesör, oğluna yaptığı torpil ile oğlunun yüksek lisansa kabul edilmesini sağladı! Sunulan vaatler birer yalandan ibaret olarak kalıyor.

Öğrenciler için liseye geçiş veya üniversite okumak, hatta mezun olmak bir “özgürleşme” olarak görülebiliyor. Ondan sonrası için daha özgür bir ortamda bilgi ve yeteneklerine uygun olarak çalışmak ve üretmek gibi bir amaç da edi-

nilebiliyor. Kapitalizm bu hayalleri daha okurken bile imkansız hale getirebiliyor. Onlarca öğrenci okumak için çalışmak zorunda. Bunun yanı sıra bilgi ve yeteneklere göre okumak ve çalışmak tam bir hayal.

Bilim ürettiği savunulan üniversiteler kapitalizmin emrindedir. Bu düzenin bilimi bir avuç asalağın kârı ve milyonların yoksulluğu üzerine kurulu sisteme hizmet eder. Kapitalizmde teknoloji de bilimde zenginlerin çıkarını savunur. Hatta son bir yılda TÜBİTAK ve TÜBA’daki, keza üniversitelerdeki gelişmeler, “bilim ve teknoloji”nin AKP’nin kadrolaşma amacına da hizmet ettiğini göstermektedir. Bu sistem insanın gerçek gereksinmelerine değil, sermayenin birikim ve kârına göre işler. Sistemin sürekliliğini güvenceleyecek bir yaşam kurulur.

Sistem kendi amaçlarına uygun insan tipini de yaratmıştır. Tüketen, değersiz, amaçsız, sadece gereksinmelerini karşılayan ve buna yaşamak diyen insan tipi... Bu dönemde karşılığı anti-depresanlarla yaşayan, sosyal medya dışında bir sosyalliği kalmayan, yalnızlaşan insan tipi...

Yeni bir “tercih” dönemindeyiz. Sistemin gençliğe sunduğu gelecek tablosu kopkoyu bir geleceksizlik. Ancak özel mülkiyetin yerini toplumsal mülkiyetin aldığı, emeğin özgür olduğu, eşit koşullarda tercihlerin yapıldığı, eğitimin insana potansiyellerini gerçekleştirme olanağı tanıyacağı bir dünya tüm insanlığa bir gelecek sunabilir. Böylesi bir dünyayı kurana dek mücadele etmekten başka bir “tercih” ve gelecek yoktur.

Üniversitenin Sesi’nden “İnsan nasıl insan oldu?” atölyesi

Birçok üniversiteden öğrenciler, *Üniversitenin Sesi*’nin gerçekleştirdiği “İnsan nasıl insan oldu?” atölyesinde bir araya geldi.

Canlı tartışmaların olduğu atölyede, insanın insan olmaya başladığı süreçten bahsedilerek, düşünmenin, emek harcayarak üretim gerçekleştirmenin insanı diğer canlılardan ayıran en önemli

özelliklerden olduğu üzerine konuşuldu.

İlk insanların yaşamak için birlikte hareket etmek zorunda oldukları, böylelikle kolektif bir şekilde doğaya karşı yaşam mücadelesi vererek günümüze kadar gelişerek yaşayabildikleri söylendi. Dilin gelişmesiyle birlikte örgütlülüklerinin arttığı, diğer canlılara karşı güçlendikleri ifade edildi.

Üretim araçlarının gelişmesi ve iş bölümünün artmasıyla özel mülkiyetin ortaya çıkmasının, günümüzde süren kapitalist sistemin temellerini oluşturduğu üzerine konuşuldu. İnsanın kendisine ve emeğine yabancılaşmasının, insanlık tarihinde ortaya çıkma ve gelişme süreci üzerine sohbet edildi. İkinci çalışmanın planlanmasıyla atölye bitirildi.

Sadece yaşanabilecek bir dünya istiyoruz!

'Çocuk' kelimesi söylenince aklınıza ne geliyor? Mutlu bir aile tablosu değil mi, parkta kumların içinde yatan küçük bir çocuk? Ve daha birçoğu... Ama sadece bazılarımızın anlayabileceği bir durum var ve bilin ki bu durumda ne o tatlı çocuk ne de ailesi mutlu.

Açlık sınırı asgari ücretin üstüne çıkmışken yaşamak hangimiz için kolay ki? Günde iki işte çalışıp ailesine ekmek götürmeye çalışan bir baba, evlere temizliğe gittiği yetmiyormuş gibi evinde de

ev işçileriyle koşturan bir anne ve dahası gidebiliyorsa okula giden, gitse de okul sonrası kâğıt toplayan iki küçük kardeş... Gördünüz mü şimdi o mutlu gözükten tablonun içindeki mutsuz haykırırları? Ki böyle aileler kimsenin yaşamak istemediği bu zamanda o kadar çok ki. Ama biz çocuklar içimizdeki bu umut parçalarını hiç kaybetmeyeceğiz. Çünkü biliyoruz ki çocuklar içlerindeki sevgi ve umutla ünlülerdir. Ancak her şeyden önce bu toplumun çocukları, babalarının ay sonunu

getirmek için saatlerce hesap yapmalarını izlemekten yorulduklar.

Bu çocukların bu kötü dünyada yaşayacak güçleri kalmadı artık.

Küçük yaşta işe gitmekten bıktılar. Okuyamamaktan bıktılar. Her ay hasta olmaktan geceleri tok yatamamaktan bıktılar. Hiçbir suçları yokken bu berbat düzen içerisinde yaşamaktan bıktılar. Tabii buna yaşamak denirse...

Biz artık yorulduk. Bu ülkenin masum

ve suçsuz çocukları olarak yorulduk.

Bu ülkede hiçbir ailenin eşitsizlik yaşamaması, huzurlu olması gerekirken birçoğu öyle değil. Kimileri bu berbat düzenden yararlanarak bu ülkenin ekonomisini batırmaya devam ederken, bizler çökmeye devam etmekteyiz. Bu ülke batıyor. Ve bu durumun önüne birilerinin geçmesi gerekiyor. Bu para düzeninin son bulması gerekiyor. Ne güzel söylemiş Nazım Hikmet "Dünyayı verelim çocuklara" diye.

Bir elmas gibidir çocuklar,
Durmadan parlayan bir elmas gibi,
Bir bülbül gibidir çocuklar,
Sadece güzel söz söyleyen bir bülbül gibi,

Güzel şeyler düşünen,
güzel hayaller kuran
bir melek gibidir sanki...

Biz küçükler çok bir şey istemeyiz. Tek istediğimiz mutlu bir aile ve huzurlu bir hayat.

Ama hepsinden önce biz sadece yaşanabilecek bir dünya istiyoruz.

Biz insanların içinde kalmışsa sevgi istiyoruz. Sadece sevgi...

**KÜÇÜKÇEKMECE'DE 6 SINIFA GİDEN
BİR KIZIL BAYRAK OKURU**

Merhaba, ben Samsun'un Bafra ilçesinde yaşıyorum. Buradaki gençlerin çoğu gerek sistemin yapısından gerek sistemin gençleri robotlaştırmasından kaynaklı ciddi sorunlar yaşıyorlar. Bazı insanların bu sisteme karşı koymaya korkması ya da destekledikleri gerici-faşist görüşün ülkemizde normal görülmesi vb. gibi nedenlerden ötürü, gençlerimiz öne çıkamıyorlar. Gençlerin kendilerini yetiştirmeleri ve güzel bir gelecek uğruna mücadeleleri engelleniyor. Bundan dolayı gençler iyiyi kötüyü sorgulayamaz hale geliyorlar.

Bu koşullarda ortalama bir genç kendisinin asla yapmayacağı şeyleri, başkalarına özenerek yapmaya çalışıyor ve batağa saplanıyor. Geleceğini daha iyi hale getirmek varken, daha da kötü bir duruma sürükleniyor. Sonuçta da günümüzdeki bu berbat düzen daha da güçlü hale gelmiş oluyor.

Elbette engeller sadece bunlarla da sınırlı değil. Yaşadığım kentte spor sahaları veya gençlerin kendi yeteneklerini

Bafra'dan bir liselinin mektubu...

keşfedecekleri alanlar kısıtlı. O yüzden gençler arkadaşlarıyla birlikte hem güzel ve eğlenceli hem de sağlıklı vakit geçirmek yerine uyuşturucu, sigara, alkollü içeceklere sarılıyorlar. Bu da giderek rutin haline geliyor. Tabii Bafra polisinin torbacılar ile iş birliği yapması da ayrı bir

sorun.

Okulumdaki ülkücü öğretmenler, sırf öğrenciler öğretmenlerin istedikleri şekilde giyinmedikleri, saçlarını istedikleri şekilde kestirmedikleri ya da şekillendirmedikleri için şiddete başvurma tavrı oluyorlar. Bir öğretmen belki de

o öğrenciyle sakince ve gerekirse kendi yaşıtıymış gibi konuşsa onu ikna edebilir, ders çalışmaya özendirilebilir ve en önemlisi de kötü ve sağlıksız ortamlardan uzaklaşmasını sağlayabilir.

Tabii ki sağlıksız ve kötü ortamların oluşmasının en önemli sebebi şu anki sistemdir. Bu sistemin yanı sıra ailelerin de etkisi var. Mesela bir kardeşimiz etrafındaki arkadaşlarından etkilenerek sigara, alkol ve uyuşturuculara başlıyor. Bezen bunu diyelim ki sevgilisinden ayrılması tetikleyebiliyor. Halbuki bunun ilk nedenlerinden birisi ebeveynlerin kendi çocuklarına gerekli ilgiyi göstermemeleridir. Örneğin uyuşturucular hakkında daha erken yaşlarda doğru bilgi vermemeleridir. Ve bir de üstümüzde kurulan bir eğitim baskısı söz konusu.

Gençlerimizin her görüşüne önem veren, her konuyu paylaşabilecekleri ve bu baskıcı, ezberci, faşist sisteme bir "Dur!" demelerinde yanında olacak, yardım edecek 'yoldaşlar'a ihtiyaçları var!

SAMSUN/BAFRA'DAN BİR DLB'Lİ

Küçük bir çocuk ile şişman bir adamın katliamı:

Hiroşima-Nagazaki

Bazen küçük bir çocuk (Hiroşima'ya atılan atom bombası "Little Boy") bazen şişman bir adam (Nagazaki'ye atılan atom bombası "Fat man") düşerken bir ada ülkesinin üzerine tüm dünyada insanlık parçalanır. Ve bir fotoğraf karesinde yukarı doğru çıkan bulut görüntüsü hafızalara kazınır ilkin. Ardından yol boyunda yatan, nehirde yüzen ölü bedenlerin fotoğrafları düşer gözlerimizin önüne. Yaşananları ilk kareleyen Japon foto muhabirinin tabiri ile, "Savaş; çiplak, yanmış ve kararmış saçlarıyla atom çağının doğduğu korkunç yerde kör ve başıboş dolaşan bir Japon'dur."

*

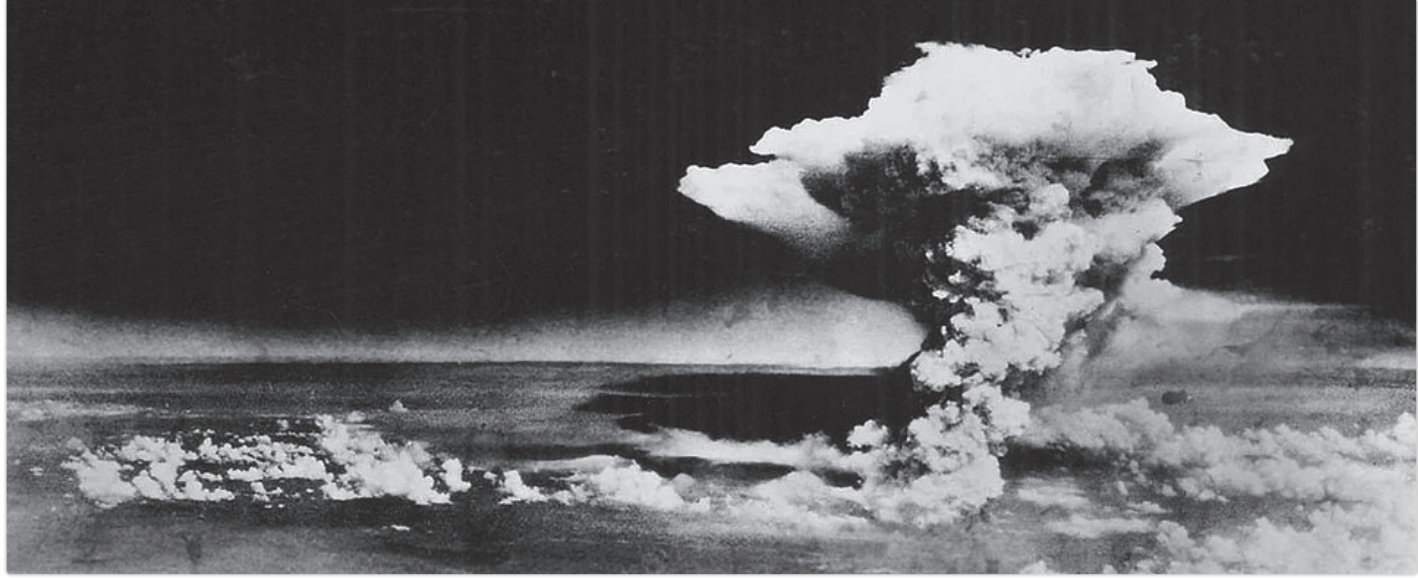
Tarih: 6 Ağustos 1945

Yer: Hiroşima

Saat: 08:15

Her şey bilimsel incelemelerle hazırlanmıştır. ABD sermayesinin avucunun içindeki bilim insanları bombanın atılacağı yerden nereye atılacağına kadar tüm hesaplarını atom bombasının en fazla alanı etkileyebilmesini sağlamak için yapmışlardır.

"Little Boy" yerden 600 metre yükseklikte patlar. Parçalanan uranyum ısıya, ışığa ve sese dönüşür. Ve kilometrelerce yayılan etkisi ile kavrularak can verir insanlar. İlk anda 80 bin, kısa süre içerisinde de 140 bini bulan sayıda insan katledilmiştir.

Tarih: 9 Ağustos 1945

Yer: Nagazaki

Saat: 11:02

Hiroşima'dan 3 gün sonra, hedef olarak ülkenin en büyük silah deposunun olduğu Kokura seçilir. Bölgenin üzerindeki sis bulutları nedeniyle bomba buraya bırakılamamış, uçağın rotası yeni hedef Nagazaki'ye çevrilmiştir.

"Fat man" dağlık bir bölge olan Nagazaki'deki silah fabrikasının yakınlarında bırakılır. Bombanın üzerine "Size bir hediye daha" ve "Hirohito'ya (imparator) ikinci öpücük" yazılıdır. Bu saldırıda da 70 bini aşkın insan katledilir.

*

Sürerken emperyalist paylaşım savaşının ikincisi, 6 Ağustos ve 9 Ağustos 1945 ABD'nin hükümlerlik hamlesinin iki tarihi olarak geçer kayıtlara. Hiroşima ve Nagazaki'de yüz binlerce insan artık ölü, yaralı, radyoaktif başka bir canlıdır. Sonraki yıllarda 450 bin kişinin radyasyondan öldüğü tespit edilecektir.

Etkileri bu iki günle sadece sınırlı değildi elbette. Yıllarca radyasyonun etkisi ile ölüm bereketsizliğidir Japonya'nın birçok yeri. Yok olurken bitki örtüsü ve her türlü canlı; radyasyon yüklü birer zehirdi artık su ve toprak...

Japonya'ya pes ettirmek, SSCB'ye

göz dağı vermek, dünyaya güç göstermekteydi ABD. Yaşananlardan sonra teslim bayrağı çekildi Japonya'dan. Ve açıklıyordu ABD 33. Devlet Başkanı Harry S. Truman: "Tarihin en büyük bilimsel kumarına 2 milyar dolar yatırdık ve kazandık."

Biterken sıcaklığı, soğuk yılları başlatılan savaşın. Can almaya devam etti emperyalizm, öncesinde de olduğu gibi... Kimyasal silahlar, nükleer tehditler... Yıkılan şehirler, işgal edilen ülkeler... Nagazaki ve Hiroşima... Her bir coğrafyanın her bir yaşanmışlığı bekliyor sorulsun diye yaşananların hesabını.

Z. İNANÇ

Yorgun argın eve gelmişim. İş arama çıktığım on üçüncü gündü bu. Yine bir iş bulamamıştım. Hâlbuki bir an önce iş bulup biriken faturaları ve evin kirasını ödemem gerekiyordu. Bunun üstüne bir de eve alışveriş yapmam gerekiyordu. Kaç gündür sadece makarna ve pilav tüketiyorduk.

Bugün o kadar çok gezmişim ki karınım epey acıkmıştı. Eşim sofrayı hazırladı. Yine saraylara yakışır bir sofraya vardı! Pilavımı yedikten sonra her zamanki koltuğuma geçtim, haberleri açtım.

- Çalışma Bakanlığında müjde! Memlekette işsiz birey kalmayacak. Herkese bir iş verilecek. Üstelik herkesin yeteneğine ve ilgisine göre iş verilecek.

- Allah Allah! Yabancı kanal mı acaba bu, dedim kendi kendime. Bu işi kanıtlamak için başka bir kanalı açtım.

Tatlı Rüya

- Meclis onayladı! Milletvekilleri, biz hiçbir iş yapmıyoruz. Bu kadar maaş neyimize, dediler ve maaşlarında indirim gittiler. Ayrıca asgari ücret dört bin lira olacak.

- N'oluyor ya, kıyamet mi kopacak?

Bu kanallara anlam veremiyordum. Bunlar nasıl haberler? Hayır yani şaka yapıyorsanız da düzgün şaka yapın kardeşim! İnsanların duygularıyla oynamayın. Başka kanal açtım hemen.

- Et ürünlerine yapılan yirmi beş kurşuluk zammın geri çekilmesi için halk bugün meydanlara indi. Polis eylemcileri haklı buldu ve onlarla birlikte yürüdü. Başbakan, bu haklılık karşısında zammı

geri çektiklerini açıkladı.

- Hükümet bize tuzak falan mı kuruyor, anlamış değilim. Çözemediğim bir şeyler var ama dur bakalım diğer kanalı açayım.

- Sağlıkta devrim! Özel hastaneler kapatıldı, devlet hastanelerinin kapasiteleri genişletildi. Sağlık artık tamamen ücretsiz. Hem de herkese.

Yavaş yavaş inanmaya başladım. Dört kanalın da şaka yapacak hali yok ya. Zaten olması gereken buydu. Neydi o önceki haberler. Hep sinir, stres... Şimdi keyifle değiştiriyordum kanalları.

- Eğitim de artık parasız!

- Oh, oh! Ne güzel!

- Ulaşım da ücretsiz!
- Yürü be aslanım!
- Sadece memurlara değil, artık herkese hafta sonu tatili var. Bundan sonra herkes hafta sonu sinemaya, tiyatroya, ailesiyle gezmeye gidebilecek!

- Yaşasın! Yaşasın!
- Bey! Bey! Uykunda ne bağırıp duyuyorsun? Kalk hadi, kalk da yerine yat.
- Televizyonu niye kapattın? Ne güzel haber izliyorduk.

- Ayol ne televizyonu, ne haberi? Televizyonu dün sattık ya.

Bir an için inanmıştım gördüklerime. Pilavı fazla yiyince ağırlık yaptı herhalde. Ondandır böyle şeyler gördüm. Fakat olsun, ne tatlı rüyaydı be! Tadı damağımda kaldı. Uykum fazla açılmadan hemen yerime yattım. Tatlı rüyalara kaldığım yerden devam edeyim.

KEMAL KAÇAMAK

Friedrich Engels

**Proletaryanın
büyük
devrimci öğretmeni,
bilimsel sosyalizmin
iki büyük
kurucusundan
Friedrich Engels'i
ölümünün
124. yılında
saygıyla
anıyoruz...**

